

MEIE KASTRE

2024 MÄRTS

SELLES LEHES:
Lk 2 - Ülevaade Kastre valla üldplaneeringu avalike arutelude tulemustest
Lk 6 - Kastre valla tunnustuspreemiad on jagatud
Lk 9 - Kultuuri säilimine toetub tugevatele kogukondadele

Lasteaia Laanelill kerkimist tähistati sarikapeoga

AUTOR: EVELIN VIRNAS,
KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

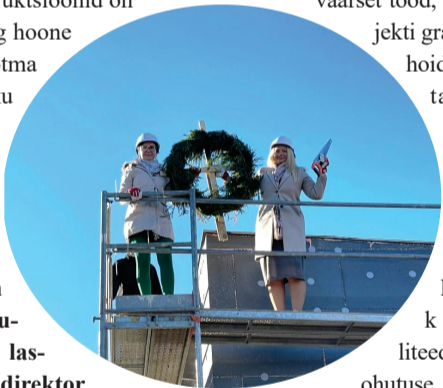
Kastre vald on ehitamas uut Laanelille lasteaeda. Suure rõõmuga teatame, et ehitus on edenenu plaanipäraselt ja 6. märtsil pidasime sarikapidu, märkides sellega ehitustööde olulist etappi, kus kõik peamised konstruktsioonid on paigaldatud ning hoone on hakanud võtma oma lõplikku kuju.

Sarikapeol osalesid ja pärja töid katuselt alla Kastre vallavanem Annika Pajumaa-Murov ja lasteaia Laanelill direktor

Marge Jaasi-Mägi (fotol). Oma häid soove ja tänusõnu ehitajatele jagasid nii Kastre vallavanem Annika Pajumaa-Murov kui ka abivallavanem Alar Arukuusk, rõhutades koostöö tähtsust ja projekti olulisust kogukonnale. „Lasteaia Laanelill ehitamine

on oluline samm valla arengus, pakkudes lasteaiakohti kasvavale kogukonnale. See näitab valla pühendumust haridusele ja nooremate elanike heaolule, luues turvalise ja toetava keskkonna meie laste arenguks,“ ütles vallavanem.

Ehitustööde peatöövõtja Dorpat Ehitus on teinud märkimisväärsed tööd, et projekti graafikus hoida ja tagada, et lasteaed vastaks kõikidele kvaliteedi ohutuse nõuetele. Projektijuht Lauri Kivimeister kinnitas, et kui kõik jätkub sama sujuvalt, valmib lasteaed tähtaegselt käesoleva aasta sügisel. Lisaks ehitustöödele keskendub Kastre vallavalitsus ka lasteaia ümbruse kujundamisele, et luua lastele turvaline ja

Kastre vallavanem Annika Pajumaa-Murov ja abivallavanem Alar Arukuusk tänasid sarikapeol ehitajat efektiivse töö eest.

FOTODE AUTOR: EVELIN VIRNAS

arendav mänguväli. On oluline, et lasteaia keskkond toetaks laste loovust, uudishimu ja õppimist läbi mängu.

Sarikapeo traditsioon on sügavalt juurdunud meie ehitus-

kultuuris, sümboliseerides ehitise maksimaalse kõrguse saavutamist ja soovides hoonele pikaajalist vastupidavust. See on aeg, mil tänada kõiki projekti panustanud – alates ehitajatest ja lõpetades

kogukonna liikmetega, kes on projekti toetanud. Kastre vald on tuntud oma tugeva kogukonnatunde ja ühtehoidmisega. Lasteaia Laanelill ehitusprojekt on veel üks näide sellest, kuidas üheskoos

panustada oma valla tulevikku, luues parema elukeskkonna praegustele ja tulevastele põlvetele.

Soovime kõikidele asjaosalistele edu ja jääme ootama lasteaia Laanelille valmimist!

Tänavuse kaasava eelarvega hakatakse Roiu rannaala korrastama

AUTOR: MART KEERUTAJA,
ARENDUSSPETSIALIST

Selgunud on 9.–29. veebruarini toimunud Kastre valla 2024. aasta kaasava eelarve rahvahääletuse tulemused. Kastre valla kaasava eelarve rahvahääletuse võitis Roiu rannaala korrastamise ettepanek, millele anti 57 häälet. Napilt jäi 55 häälega teisele kohale eelmisel aastal võitnud „Valgustatud bussipeatused Kastre vallas“ jätkuidee. Kokku osales rahvahääletusel 192 Kastre valla elanikku.

Kastre valla 2024. aasta kaasava eelarvesse oli võimalus ettepanekuid esitada möödunud

aasta 20. oktoobrist 20. novembrini. Laekus üheksa ettepanekut, mida analüüsis hindamiskomisjon ning millest otsustati saata hääletamisele viis ettepanekut.

Ettepaneku Roiu rannaala korrastamiseks esitas Tiina Radionov. Ettepaneku kohaselt on Roiu rannale vajalikud uuendused olulised, kuna piirkond meelitab suvel palju ujujaid. See on hea koht, kus kuumal suvepäeval end vette kasta. Randa tuleks puhastada veetaimestikust, parandada vette mineku ala ja paigaldada geokangas. Lastele on tarvis rajada mänguplats koos kiikude, liumäe ja ronilaga

ning lisada istepingid vanematele. Lisaks peaks renoveerima madalaks jäänud silla ning kaaluma ujuv silla ehitamist. Samuti vajab korrastamist ranna välikäimla, mis praegu on kasutamiskõlbmatu. Need parandused aitaksid Roiul kogukonnatunnet tugevdada ja pakuksid elanikele kohtumispaika ning tervislike tegevuste ala. Roiu rannaala korrastamine läheb maksma 20 000 eurot.

Kastre Vallavalitsus kinnitas kaasava eelarve tulemused 7. märtsi 2024 istungil ning asub peagi koos ettepaneku esitajaga projekti ellu viima.

Ühe tegevusena plaanitakse renoveerida Roiu järve madalaks jäänud sild.

FOTO AUTOR: ERAKOGU

Kastre Vallavolikogu veebruarikuu istungilt

AUTOR: EVELIN VIRNAS,
KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

Kastre Vallavolikogu veebruarikuu istung toimus 13. veebruaril Võnnu kultuurimajas.

Järgnevalt tehtud otsustest:

- Võeti vastu Kastre valla 2024. aasta eelarve:
  - põhitegevuse tulud 14 334 942 eurot;
  - põhitegevuse kulud 14 103 323 eurot;
  - investeerimistegevus -4 373 000 eurot;
  - finantseerimistegevus 2 947 649 eurot;
  - likviidsete varade muutus -1 193 732 eurot.

Olulisemad planeeritud in-

vesteeringud on vallamaja juurdeehituse ja lähiala eskiisprojekt 5 000 eurot, Tuigo lasteaia projekteerimine ja ehitamine 3 778 800 eurot, Aardlapalu-Aardla kergliiklustee projekteerimine 20 000 eurot, veevõtkohtade rajamine 100 200 eurot, Vooremäe lumetootmissüsteemi rajamine 120 000 eurot, millest omafinantseering on 50 000 eurot ja sihtfinantseering 70 000 eurot, Vooremäe tervisespordirajad 40 000 eurot, millest omafinantseering on 20 000 ja sihtfinantseering 20 000 eurot, Priiuse seltsimaja väliala projekteerimine 10 000 eurot ning Võnnu kultuurimaja õueala asfalteerimise lõpetamine 8500 eurot.

• Muudeti Kastre Vallavolikogu 23.01.2018 määrust nr 14,

mille kohaselt korraldati ümber Kastre Vallavalitsuse hallatavate asutuste palgagrupid palgavahemikud.

• Muudeti Kastre Vallavolikogu 21.11.2017 määrust nr 3, mille kohaselt tehti ümber Kastre Vallavalitsuse ametiasutuse palgajuhendi järgi makstavaid palgagrupid palgavahemikud.

• Kehtestati Kastre valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri, mis sätestab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tingimused, nõuded ning määrab liitumise korra Kastre valla haldusterritooriumil.

• Kehtestati Kastre valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri, mis sätestab veevarustuse ja reovee ning sa-

deme- ja dreanaaživee või muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise teenuste osutamise nõuded ja tingimused ning teenuste osutamise ja kasutamise korra Kastre vallas.

• Otsustati alates 1. märtsist 2024 tõsta vallavanema ja abivallavanema töötasusid 7%, sest viimasel kolmel aastal pole kahe eelneva töötasusid tõstetud, samal ajal kui asutusel, allasutusel ja hallatavatel asutusel on palgad tõusnud umbes 10–12% aastas. Tulenevalt sellest tõusevad 7% ka vallavolikogu liikmete hüvitised.

• Otsustati määrata volikogu liige Priit Lomp eelarve komisjoni koosseisu avalduse alusel ja põhjendusel, et igal volikogu liikmel on õigus kuuluda komis-

joni koosseisu.

• Otsustati seada isiklik kasutusõigus Telia Eesti AS kasuks tehnoajalise püstitamiseks Kastre valla omandis olevale Kurepalu külas asuvale Haage tee L1 kinnistule. Kasutusõigust soovitakse seada Haage tee L1 katastriüksusele välisühenduse optika kaabli rajamiseks, mille servituudi ala on 212 ruutmeetrit. Käesolev projektiga on lahendatud telekommunikatsiooni välisühenduse optikakaabli rajamine Kõivukülas asuvale Age tee 1 eramule. Ühendus on ette nähtud optikakaablitega Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse võrgust.

• Kinnitati Kastre Vallavolikogu revisjonikomisjoni 2024. aasta tööplaan, mille sisuks on kaa-

saruande esitamine 2023. majandusaasta aruandele ning akti koostamine Kastre valla avalikus kasutuses olevate, kuid erakinnistuid läbivate teede mahu ja kasutusõiguse dokumentatsiooni vormistamise kohta, vältimaks konfliktsituatsioone kinnistute omanike vahel.

• Otsustati täidetuks lugeda revisjonikomisjoni tehtud ettepanekud Kastre valla kodulehe struktuuri, sisu ja selle kättesaadavuse kohta.

• Otsustati Kastre Vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni ettepanekul tunnustada vapimärgiga Kastre valla arengusse pikaajaliselt panustanud perearsti Heima Adusoni, rahvatantsurühmade juhendajat Heljo-Made Ruuli ja ettevõtjat Avo Samariütelit.

Kastre Vallavalitsuse veebruarikuu istungilt

AUTOR: EVELIN VIRNAS,
KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

1. veebruaril Kastre Vallavalitsuse istungil:

- määrati Unikülas asuvale Suusa katastriüksusele uued kohanimed, -aadressid ja sihtotstarbed;
- kinnitati projekteerimistingimused Unikülas asuvale üksikelamule ja Kurista külas asuvale abihoonetele;
- kinnitati hajaasustuse lõpparanne puurkaevu ja veesüsteemi rajamiseks Poka külla;
- kinnitati riigihanke tulemused Priiuse seltsimaja remonttöödeks;
- anti Tartu Kaitseliidule kuni 1. veebruarini 2029 tasuta kasutada Kastre külas asuv kinnistu;
- kinnitati Võnnu keskkooli töötajate koosseis;
- määrati Kastre valla juulikuiseks valvelasteaiaks Sillaotsa kooli Roiu lasteaed.

8. veebruaril Kastre Vallavalitsuse istungil:

- otsustati vastavalt detailplaneer-

ingule kaheks jagada Age tee 1 katastriüksus;

- määrati Kõnnu külas Vägivalla katastriüksusele uued kohanimed, -aadressid ja sihtotstarbed;

- anti ehitusluba Melliste külas üksikelamule püstitamiseks;

- kinnitati projekteerimistingimused Kõnnu külas tiikide rajamiseks ja Kurista külas teraviljakuivati ehitamiseks;

- kinnitati Sillaotsa kooli töötajate koosseis;

- jäeti rahuldamata sotsiaaltoetuse avaldus ja sünnitoetuse avaldus;

- kinnitati noorte preemia "Tuleviku tähed" maksmine;

- kinnitati lasteaed Laaneliil direktori konkursi tulemused ja nimetati uus direktor ametisse.

15. veebruaril Kastre Vallavalitsuse istungil:

- otsustati muuta Aardla külas asuva Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala katastriüksuste detailplaneeringuala ja kinnitada lähteseisukohad;

- kinnitati projekteerimistingimused Sarakuste külas rajatava üksikelamule chitusprojekti koostamiseks;

- anti kasutusluba Haaslava külas asuvale üksikelamule;

- anti ehitusluba Haaslava külla soojaasüsteemi puuraugu rajamiseks;

- vabastati biolagunevate jäätmete veost Mõra külas asuv kinnistu, kuna kinnistul rakendatakse kohtkompostimist;

- loeti olmejäätmete veoga perioodiliselt mitteliitunud kinnistud Sarakuste külas ja Lange külas, kuna hooneid kasutatakse hooajaliselt;

- kinnitati Kastre valla 2024. aasta hankeplaan;

- algatati Päkste külas tähtajatu sundvalduse seadmise menetlus Elektrilevi OÜ kasuks;

- otsustati maksta lapsehoiuteenuse toetust;

- eraldati tegevustoetust Kihko MTÜle;

- lõpetati isiku üldhooldusteenus; - jäeti rahuldamata sotsiaaltoetu-

se taotlus tingimustele mitte vastamise tõttu;

- otsustati määrata tugisukuteenuse;

- otsustati kinnitada ööpäevaringse üldhooldusteenuse osaline tasumine;

- lõpetati sotsiaaleluruumi leping;

- kinnitati lasteaia Laanelille sarikapeo aeg.

29. veebruaril Kastre Vallavalitsuse istungil:

- määrati Kitsekülas asuva Karla katastriüksuse, Aadami külas asuva Metsalaane ja Haaslava külas asuva Vana-Loosi katastriüksuse jagamisel uutele moodustunud katastriüksustele kohanimed, -aadressid ja kasutamise sihtotstarbed;

- muudeti katastriüksuste aadresseid järgmiselt: Age tee 2 edaspidi Haage tee 2 ja Haage tee 2/ Krooni-Age edaspidi Haage tee 10/Krooni-Age;

- keelati Kastre valla kruus- ja pinnasteedel veokitele täismas-

sigale üle 8 tonni liiklemine 4. märtsist kuni 28. aprillini 2024 või kuni uue korralduse vastuvõtmiseni;

- määrati Kastre vallas paiknevate kahe rongipeatuse ja 206 bussipeatuse kohanimed, stop-koodid ja asukoha koordinaadid;

- anti ehitusluba puurkaevu rajamiseks Poka külas, Haaslava külas ja Võnnu alevikus asuvatele kinnistutele;

- kinnitati projekteerimistingimused Igevere külas saun-garaaži ehitusprojekti koostamiseks;

- väljastati kasutusluba Haaslava külas asuvale üksikelamule;

- algatati projekteerimistingimuste andmise avatud menetlus Haaslava külla üksikelamule projekteerimiseks;

- vabastati korraldatud jäätmeeveo raames Iganse külas asuv kinnistu biolagunevate jäätmete üleandmise kohustusest, kuna kinnistul rakendatakse biolagunevate jäätmete kohtkompostimist;

- loeti jäätmelvaldajad Kurepalu

külas ja Liispõllu külas korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud põhjusel, et kinnistutel ei elata ning neid ei kasutata;

- otsustati maksta lapsehoiuteenuse toetusi;

- otsustati vähendada tagasiulatuvalt lasteaia kohakasutuse tasu;

- otsustati maksta tagasiulatuvalt munitsipaallasteaia kohatasu vahe;

- kinnitati 2024. aasta Kastre valla huvihariduse ja -tegevuse kava;

- otsustati tasuda kahe isiku matusekulud;

- jäeti rahuldamata kahe isiku sotsiaaltoetuse avaldused;

- otsustati toetada kolme isiku erihooletusteenu osaloost;

- pikendati kahe isiku isikliku abistaja teenust;

- lõpetati isiku päevahoiuteenuse leping;

- otsustati maksta lapse koolieelse lasteasutuse kohamaks ja toiduraha täies ulatuses perioodil 01.03.2024–14.06.2024;

- lõpetati isiku üldhooldusteenus.

Ülevaade Kastre valla üldplaneeringu avalike arutelude tulemustest

AUTOR: KAREN KATRI VOLL,
KESKKONNAKORRALDUSE
PEASPETSIALIST

Kastre valla üldplaneering oli avalikult väljapanekul 1. detsembrist 2023 kuni 1. jaanuarini 2024 ning avalikud koosolekud toimusid 7., 12. ja 14. veebruaril.

Avalikustamise ajal esitati arvamusi metsamaadele ja raietele piirangute seadmise kohta ning avaldati vastumeelsust Haaslava külla planeeritavate sillakoridoride paiknemise kohta ja planeerimisele üldplaneeringu raames. Kuna ühendusteel on kooskõlastatud ka Luunja vallaga, siis

jäetakse sillakoridorid üldplaneeringusse sisse, sest tegemist on potentsiaalse ühendusteega tulevikuks, mille jaoks on vajalik praegusel hetkel maad reserveerida.

Lisaks sooviti hoonestusalalt väljapoole ehitamisel hoonete suurus tõsta viie ruutmeetri asemel vähemalt kaheksa ja poole ruutmeetri või jätta hoonestusalalt väljapoole ehitamisel hoonete suurus kirjeldamata. Vastavalt tehtud ettepanekutele on võimalik üldplaneeringusse sisse viia muudatus. Sellisel juhul on koostatava Kastre valla üldplaneeringu tin-

gimuste järgi tiheasustusalal ühele elamu maa-ala katastriüksuse hoonestusalale võimalik ehitada põhihoone ja maksimaalselt kaks abihoonet ning ehitusalast välja on lubatud ehitada kaks kuni 8,5 ruutmeetri suurune hoone. Siinkohal tuleb aga ka arvestada kehtiva detailplaneeringu sisuga, kui see on vastu võetud enne uue üldplaneeringu tingimuste rakendamist.

Leiti, et keskkonnamõju strateegilise hindamisel oleks pidanud läbi viima ka maanteemüra mõõtmised Haaslava külas. Avaldati arvamust kiiruspiirangutest

Haaslava küla läbival Tõrvandi-Roiu-Uniküla maanteel. Üldplaneeringu tasandil siiski müra hindamisi läbi ei viida ning seetõttu ei ole seda ka üldplaneeringus kajastatud. Kuna Tõrvandi-Roiu-Uniküla maantee on riigimaantee, siis ei saa kohalik omavalitsus Transpordiametile kiiruspiirangute osas ettekirjutust teha. Saame edastada vaid soovitusi ning seda on Kastre vald mitmel korral teinud.

Väga oodatakse ka ülekäiguteelise hindamisel oleks pidanud läbi viima ka maanteemüra mõõtmised Haaslava külas. Avaldati arvamust kiiruspiirangutest

mille teostumist tuleb paraku veel oodata.

Üldplaneeringu raames sooviti muuta ka katastriüksuste sihtotstarvet Aardlapalu külas ning Roiu alevikus. Aardlapalu ettepanekut on võimalik rahuldada. Roiu aleviku ettepanekut ei teinud aga kinnistu omanik ning kuna tegemist on tööstuse kõrval oleva alaga, ei muudeta haljasala maa-ala elamuallaks.

Ettepanekuid esitas ka Tartu linnavalitsus seoses ühiskondlike alade ja haljasala maa-ala määramise, tiheasustusalade paiknemise, liiklusprognoosi täiendamise

vajaduse ning ettepanekuga sätestada täiendavaid nõudeid maakütte projekteerimise tingimustele. Need ettepanekud viiakse üldplaneeringu materjalidesse sisse.

Kõikide esitatud arvamuste ning vallavalitsuse seisukohtadega saab tutvuda Kastre valla veebilehel kastre.ee/kastre-valla-uldplaneeringu-koostamine

Pärast eelpool nimetatud muudatuste tegemist üldplaneeringus avaldatakse planeeringu lõplik versioon samuti valla veebilehel.

Täpsem info: Karen Katri Voll e-posti aadressil karenkatri.voll@kastre.ee

Kastre vald piirab kohalikel teedel liikluskorraldust

AUTOR: BIRGIT PETTAI, VALLALEHE TOIMETAJA

Tulenevalt kevadisest teede lagunemisest, otsustas Kastre vallavalitsus keelata veokitele täismassiga üle kaheksa tonni liiklemise kruus- ja pinnasteedel 4. märtsist 28. aprillini 2024 või kuni uue korralduse vastuvõtmiseni.

Liikluspiirang kehtib C-kategooria mootorsõidukitele, traktoritele ja liikurmasinadele vastavalt liiklusmärgile 313a „Veoauto sõidu keeld“. Liiklus-

piiranguga teedel on lubatud üle kaheksa tonnise registrimassiga veokitele ainult Kastre vallavalitsuse väljastatud eriloa alusel. Piirang ei kehti prügivoauto-tele, mille liiklemine liikluspiiranguga teedel on lubatud ilma vallavalitsuse eriloata.

Festival KAERA-JAAN

Otsime Festival Kaera-Jaan laadalaavale esinejaid. Ootame sind kui laulad, tantsid, mängid pilli või oskad midagi muud vahvat korda saata. Anna oma huvist märku Kadri Kihole e-posti aadressil kadri.kiho@kastre.ee

PS: laadamüüjate registreerimine algab peagi!

Melliste Kool

2024/25 ÖA.

1.KLASSI ÕPILASTE VASTUVÕTT

KASTRE ARNO

ESITA TAOTLUS HIJEMALT 30.MAIKS 2024. <https://piksel.ee/arno/kastre/avaleht>

DOKUMENDID

TOO KOOLI HIJEMALT 26.AUGUSTIKSI: 3X4 FOTO ÕPILASPILETILE KOOLIVALMIDUSKAART

TÄIENDAV INFO

aile.kilgi@melliste.ee telef 53 470468

VASTUVÕTU TINGIMUSED

<https://www.melliste.ee/vastuvotu-tingimused-ja-kord>

Tartumaa Omavalitsuste Liit

KOP KOHALIKU OMAALGATUSE PROGRAMM

2024 KEVADVOOR ON AVATUD!

Taotlusi saab esitada 01.03 kuni 01.04 kell 16.30

- Taotlusi saab esitada kogukonna arengu meetmesse ning investeringute ja kogukonnateenuste arendamise meetmesse.
- Taotleda saavad avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Loe lisa: www.tartumaa.ee/programmid/kop

Vallavanema Annika Pajumaa-Murovi tervitus Eesti Vabariigi 106. aastapäeval

Head Kastre valla elanikud!

Vebruaris tähistasime uhkusega Eesti Vabariigi 106. aastapäeva. Ent sellel pidulikul päeval seisame ometi silmitsi keeruliste ja murettekitavate olukordadega nii maailmas kui ka meie enda riigis. Majanduslik ebakindlus, geopoliitilised pinged ja julgeolekumured on kujunenud tänapäeva reaalsuse lahutamatuks osaks.

Kriisid on jätnud sügava jälje mitmete riikide majandussektoritesse, põhjustades tööpuudust, ettevõtete sulgemisi ja sissetulekute vähenemist. See omakorda mõjutab ka Eesti majandust, olles väljakutseks nii ettevõtjatele kui ka omavalitsustele. Lisaks majanduslikele probleemidele seisame silmitsi ka julgeolekumuredega nii maailmas kui ka Eestis. Küberrünnakud ja infooperatsioonid on muutunud üha sagedasemaks ning kujutavad endast ohtu meie riigi ja ühiskonna stabiilsusele. Eesti ei ole nendest probleemidest puutumata. Meie riik seisab vastamisi väljakutsetega, mis tulenevad meie naaberriikidega seotud julgeolekuohtudest ning nende mõjudest meie majandusele ja ühiskonnale. Seetõttu on oluline, et me jätkaksime tihedat koostööd nii rahvusvahelisel tasandil kui ka kodumaal, et tagada meie riigi julgeolek ja majanduslik heaolu.

Kuigi väljakutsed võivad tunduda ületamatud, ei tohi me kaotada lootust ega usku paremasse tulevikku, sest just sellistel hetkedel kerkib esile meie tugevus ja vastupidavus. Meie kogukond on ühtehoidev ning oleme suutnud luua tugeva aluse meie valla jätkusuutlikuks arenguks. Oleme tunnistanud sellele, kuidas meie vald järjepidevalt kasvab ja areneb. Kastre vald ehitab juurde kooli- ja lasteaiaruumi, tagamaks meie kogukonna vajaduste rahuldamise ning luues hariduse omandamiseks head tingimused meie lastele ja noortele.

Nagu paljud teist hiljuti lehest lugeda said, alustab haridus- ja teadusministeerium omavalitsustega läbirääkimisi, mille teema on alla 100 õpilasega gümnaasiumiastmesse vastuvõtu lõpetamine. Esimesena lubas ministeerium ette võtta gümnaasiumid, kus õpib alla 40 noore. Sellest lähtuvalt satuks esimeste seas sulgemisohu ka Kastre vallas asuv Võnnu keskkooli gümnaasiumiosa, kus praegu õpib 35 gümnaasisti. Kastre

vallavalitsus kinnitas kohe, et Võnnu keskkooli gümnaasiumiosa sulgemine pole plaanis. Pigem planeeritakse arendustegevusi ja nähakse kooli kasvamist. Kuigi paljudes piirkondades ühendatakse väiksemaid kooli koolide ja ressursside kokkuhoidmiseks, on Kastre vald teinud teadliku otsuse seda suundumust mitte järgida.

Kastre vald on kiiresti kasvav vald. Kõikides valla koolides on tagatud kvaliteetne haridus ning oleme veendunud, et Võnnu keskkoolil on oluline roll kogukonna elus hoida. Kooli sulgemine tooks kaasa mitmeid negatiivseid tagajärgi nii hariduslikus kui ka sotsiaalses mõttes. Kastre valla prioriteet on kohaliku elu ja hariduse säilitamine ning arendamine ning Võnnu keskkooli gümnaasiumiosa sulgemine seda suundumust ei toetaks. Seda kindlat seisukohta väljendas ka Kastre vallavolikogu.

Mõned päevad peale artikli ilmumist edastas haridus- ja teadusministeerium Kastre vallavalitsusele teate, milles kinnitatakse, et ajakirjandus on justkui asju meelevaldselt kirjeldanud. Ministeerium kinnitas, et vaatamata asjaolule, et Võnnu keskkooli õpilaste arv jääb alla 40, ei ole neil hetkel plaani alustada Kastre valla läbirääkimisi selleks, et jõuda kokkuleppele Võnnu keskkooli gümnaasiumiastme sulgemiseks. Vastupidi – ministeerium näeb, et teatud tingimustel võiks Võnnu keskkool aidata lahendada Tartumaal gümnaasiumihariduse kättesaadavuse probleemi.

See hea uudis ei tähenda, et võiksime loorberitele puhkama jääda. Võnnu keskkooli arendamise plaanid näevad ette investeringuid kooli infrastruktuuri, õppekava täiustamise ning rohkemate võimaluste pakkumist nii õpilastele kui ka õpetajatele. Samuti tegeletakse bussiliikluse vajaduste kaardistamisega, et Kastre valla teiste piirkondade noortel oleks võimalikult lihtne soovi korral oma gümnaasiumiteed just Võnnus alustada.

Suure tähelepanu all pole aga täna mitte ainult meie koolide suurus, vaid ka meie õpetajate töö väärtustamine. Aktuaalsed on kolm suuremat teemat: õpetajate karjäärirahvus, nende koormusarvestus ja töötingimused ning rahastusmudel, mille alla kuulub ka koolivõrk. Õpetajate streik näitas, et meil on hariduses vaja lahendada väga kriitilisi

probleemkohad ja teha seda just pikaajaliselt tulevikku vaatava kokkuleppega. Loodame, et suudame läbirääkimistel ühise keele leida, et lõpuks saaks sündida pikaajaline hariduslepe, mis kõigile osapooltele sobib.

Üldjoones läheb meie armsal koduvallal hästi. Oleme suutnud säilitada finantsstabiilsuse ja mõistliku investeerimisvõimekuse, mida paljud vallad kahjuks täna öelda ei saa. Riik on pannud omavalitsuste õlule üsna suured kohustused ja seda paljuski ilma riigipoolse lisarahastuseta. Nuriseda saab muidugi alati, see aga pole edasiviiv jõud. Rõõmustagem siis täna nende asjade üle, mis meil on.

Loetud kuude jooksul saab kehtestatud Kastre valla uus üldplaneering, kus planeeringualaks on kogu valla territoorium, st 472 ruutkilomeetri suurune maa-ala ning pannakse paika Kastre valla ruumilise arengu põhimõtted ehk määratakse, millisel eesmärgil võib erinevaid alasid vallast kasutada elamuehituseks, äri- või tööstushoone ehitamiseks, põllumaana jne. Samuti pannakse paika ehitustingimused. Üldplaneeringu koostamisel on läbivalt väärtustatud põllumaid ning looduskaitse ja kultuuriloolisi väärtusi. Saame peagi lugeda lõppenuks olukorra, kus ühes vallas kehtib kolm erinevat üldplaneeringut ja sellest tulenevalt ka erinevad nõuded ja võimalused elanikele.

Sel aastal alustame ka Kastre valla uue arengukava koostamist. Kutsun teid kõiki siinkohal üles selles protsessis aktiivselt osalema ja kaasa mõtlema. Just need sammud tagavad meile jätkusuutliku tulevikku, mille aitab meile tagada ka meid ümbritsev loodus. Nagu te kindlasti teate, peab Kastre vallavalitsus igapäevaselt võitlust valla territooriumil väljastavate kaevanduslubade taotlejatega. Kahe juhtumi puhul oleme jõudnud valla elanike huve kaitstes juba kohtusse. Meie seisukoht on siinkohal jäik – usume, et KOVi ja kohalike elanike ühine vastuseis tuleb kohtus kuuldavaks teha. Oleme omalt poolt kaitse alla võtmise protsessi alustanud nii

FOTO AUTOR: EVELIN VIRNAS

Paluküla kui Vooremäe piirkonnas, et meil poleks lõpuks kelgumäe asemel kelguauk.

Rõõmustada võime ka Kastre valla kultuuri üle. Meil on palju aktiivseid ja omanoolisi kollektive, kelle üle uhkust tunneme. Haaslava meeskoor pälvis Eesti kultuurikapitali Tartumaa ekspertgrupi 2023. aasta kultuuriorganisatsiooni tiitli. Otseloomulikult ei saa unustada, et oleme sel aastal osa Euroopa kultuuripealinnast. Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 on Eesti tippsündmus ning Tartu ja Lõuna-Eesti suurim ühine ettevõtmine. Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 on nii oma olemuselt kui ka programmil mitmekülgne. See on suurejooneline kultuuripidu, mis meelitab külalasi Eestist kui välismaalt. Nautige siis sellel aastal meie kõigini jõudvat mitmekesist kultuuriprogrammi ja kindlasti olge kohal ning võtke osa meie vallas toimuvatest sündmustest.

Eelmisel aastal oli meil rõõm võõrustada esmakordselt Kastre valla territooriumil WRC Rally Estoniat. Ralli meeskond jäi toreks koostööga väga rahule, mistõttu ootame sel aastal Kastre ERC-d ja 2025. aastal jälle WRC-d. Rallisõbrad – rõõmustage!

Nagu juba eelnevalt mainitud, läheb Kastre valla tegevuskult hästi. Teeme volikogu ja vallavalitsuse tasandil kõik selleks, et stabiilsust säilitada ja tagada valla jätkuvat arengut. Tundkem siis rõõmu kõigest sellest, mis täna on hästi. Veetke aega oma pere ja sõpradega, hinnake ja märgake neid. Olgem uhked oma riigi ja vabaduse üle. Soovin teile kõigile usku ja lootust, et tulevik toob endaga kaasa veelgi rohkem häid võimalusi ja õnnestumisi. Aitäh teile kõigile, et olete osa meie imelise Kastre vallast!

Elagu Eesti Vabariik!
Elagu Kastre vald!

Tartu 2024
Euroopa kultuuripealinn

Kastre vald

Erilise residentuuri- programmi kunstnik esitleb Järvseljal oma asukohast inspireeritud loomingut

AUTOR: MADLI ROHESALU, KULTUURISPETSIALIST

26. aprillil kell 16.00 Järvseljal

"Kuko kuubis – kunstnikud kogudes, kogukondades ja kollektiivides" esitleb: kunstnik Uku Sepsivarti skulptuurid Järvseljal ning ajutiselt loodud Järvselja õppe- ja katsemuuseum.

Järvselja on Eesti metsameeste kodu, kus juba üle 100 aasta on õpetatud, kuidas uurida, kaitsta ja majandada metsa vastutustundlikult. Sealne eriline maastik oma metsamassiivide, soode ja soosaarte ning rabade ja järvedega on andnud selleks lugematult võimalusi rohkem kui 10 000 hektaril ning seal asub ka Eesti vanim metsakaitseala – nn Järvselja ürgmets, mis tähistab just 2024. aastal kaitse alla võtmise sajandat tähtpäeva. Järvselja ongi lugu legendaarsetest metsaülematest ja õppejõududest ning üliõpilastest, kelle vimkad ei jää alla nende teadmiste omandamise innukusele ning loomulikult metsadest ja nendest, kes seal oma eluringi toimetavad. See kõik on loonud rikkaliku kultuurikihi, mis 2024. aasta suvel avatakse ka laiemale publikule.

Ajutiselt luuakse Järvselja õppe- ja katsemuuseum, mis lubab külastajal Järvselja erinevaid ajaloo kihte koorida, kuid lisaks eksponeerib ka kunstnik Uku Sepsivarti katsekskulptuure. Need on ideed ja katsetused, mis tekkisid kunstnikul 2023. aasta vältel Järvseljal residentuuris viibides, metsakvartalites ringi liikudes, ajalugu uurides, inimestega suheldes ja igapäevast elu jälgides. Kunstniku tõlgenduses saab Järvselja ajalugu käegakatsutavamad mõõtmed, kuid muuseumituba pole veel kõik – Järvseljal viibides tuleb minna ikka metsa ning teejuhtideks on siin külastajatele taas kunstniku loodud skulptuurid. Kolm skulptuuri Järvselja matkaradadel saavad suve jooksul oma lõpliku kuju koos kohalike elanikega – kuid mitte inimeste, vaid loomade-lindudega. Kuidas need "kaastöölised" kunstiteoseid vormivad, tuleb juba ise vaatama tulla. Kindel on see, et ellujäämise kunstid peituvad siin elurikkuses ja liikide koostöös.

Projekt "Kuko kuubis"

Projekt "Kuko kuubis" on välja kasvanud algatusest "Kunstnikud kogudes (Kuko)", mis on lõiminud kaasaegset kunsti ja pärandit alates 2018. aastast. EV100 kunstiprogrammi osana alguse saanud projekt on praeguseks loonud 15 sellist dialoogi kunstnike ja väikemuuseumite vahel üle Eesti, mis on päänud eriliste näituste ja sündmustega, loonud uusi kontakte ning hoogustatud arutelu pärandi tõlgendamise ning regionaalse kunstielu osas. Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 jaoks laiendati aga formaati ning kunstnikud suunati residentuuridesse ja kohaspetsiifiliselt sekkuma ühiskonnaelu sõlmpunktidesse väljaspool seni projekti keskmes olnud muuseumide ringi.

"Kuko kuubis" projektis osalevad lisaks Sihtasutusele Järvselja Õppe- ja Katsemetskonnale ja Uku Sepsivartile veel kolm paarikut – TÜ Tartu Observatoorium Tõraveres (kunstnik Karel Koplimeets), jõelaev Lonny Ahja jõe paisul Taevaskojas (kunstnikud Sigrid Viir ja Līga Spunde) ning Rápina pabervabrik (kunstnik Ingrid Allik, koos kolleegidega Eestist ja Soomest).

Kuko kuraatorid-projektijuhid on Maarin Ektermann ja Mary-Ann Talvistu, toetab Eesti Kultuurkapital.

Uku Sepsivart Järvselja ürgmetsas.

FOTO AUTOR: MAARIN EKTERMANN

Kuko³ – kunstnikud kogudes,
kogukondades
ja kollektiivides

Ingrid Allik
& kunstnikud

Eestist ja Soomest
Rápina paberivabrikus
Avamine 07.06!

Kuko kuulub Euroopa kultuuripealinn
Tartu 2024 programmi

Sigrid Viir
& Līga Spunde
jõelaeval Lonny
Ahja jõe paisul
Taevaskojas
Avamine 20.06!

Karel Koplimeets
Tartu Ülikooli
Tartu observatooriumis
Tõraveres
Avamine 12.05!

Uku Sepsivart
Järvselja Õppe- ja
Katsemetskonnas
Avamine 26.04!

Kastre valla 2024. aasta eelarve lühiülevaade

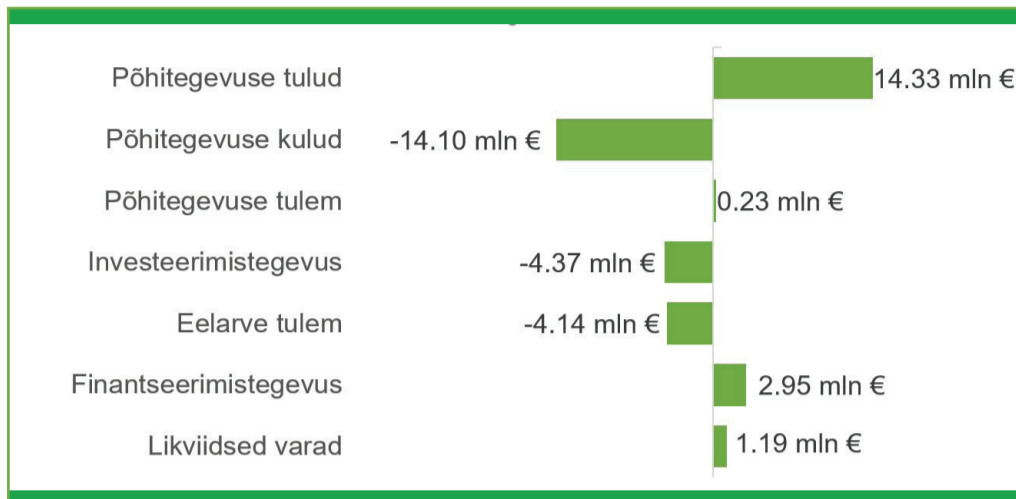
AUTOR: TRIINU UIBO, FINANTSJUHT

Kastre Vallavolikogu võttis vastu 2024. aasta eelarve 13.02.2024 määrusega nr 49. Kastre valla 2024. aasta eelarve kogumaht on 19 163 174 eurot, millest põhitegevuse tulud on

14 334 942 eurot ning põhitegevuse kulud 14 103 323 eurot. Põhitegevuse tulud suurenevad 11% ja põhitegevuse kulud 10%. Põhitegevuse tuleml on positiivne ja seda summas 231 619 eurot. Investeeringute tulud on planeeritud summas 134 500 eurot ja kulud 4 507 500 eurot. Investeeringute kulud on negatiivne (-4 373 000 eurot) ehk kulud ületavad tulusid. Investeeringute finantseerimiseks kaasatakse laenuvahendeid 3 500 000 eurot. Likviidsetest vahenditest suunatakse eelarvesse 1 193 732 eurot.

Põhitegevuse tulud on 2024. aasta eelarves planeeritud summas 14 334 942 eurot. Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud (61% põhitegevuse tuludest). Maksutulud koosnevad füüsilise isiku tulumaksust ja maamaksust. Kokku on planeeritud maksutulude laekumist summas 8 725 000 eurot, sh tulumaks 8 495 000 eurot ja maamaks 230 000 eurot.

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 5%, kokku on planeeritud laekumisi summas 651 823 eurot. Kaupade ja teenuste müügist laekuv tulu on seotud peamiselt valla munitsipaalasutuste (kultuuriasutused, haridusasutused, spordiasutused) tegevustega – kohamaksud, rendid-üürid, arveldamised teiste kohalike omavalitsustega. Sa-

Kastre valla eelarvenäitajad 2024. aastal

masse tululiigi gruppi laekuvad ka riigilõivud.

Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 33%, mida kokku on planeeritud summas 4 872 619 eurot, sh riigi eraldatav tasandus- ja toetusfond kokku summas 4 706 907 eurot ning muud toetused tegevuskuludeks summas 165 712 eurot.

Muud tegevustulud moodustavad eelarve tuludest 1%, kokku on planeeritud 85 500 eurot. Muud tulud hõlmavad tulusid keskkonnatasudest, sh kaevandamisõiguse tasu summas 78 500 eurot ja vee erikasutuse tasu summas 7000 eurot.

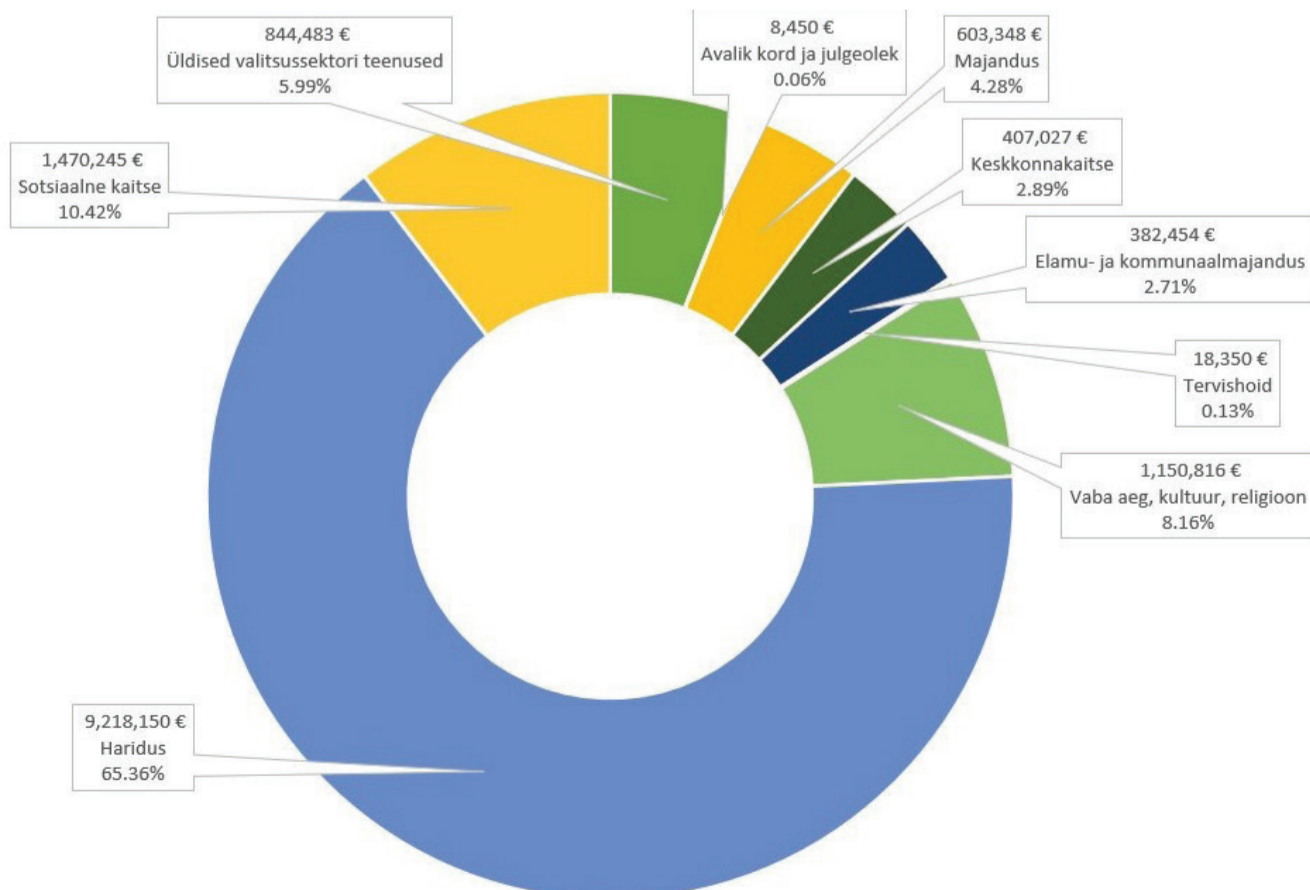
Põhitegevuse kulud on kokku 14 103 323 eurot. Antavad toetused on planeeritud summas 986 926 eurot. Antavad toetused on sotsiaaltoetused ning sihtotstarbelised eraldised juriidilistele ja füüsilistele isikutele (muud toetused). Eelarve projektis on nimetatud toetuse summa 23% suurem 2023. aasta vastavast näitajast, kuna 2023. aasta juulist alates ei kajastata hooldekodude kohatasusid majandamiskuludes.

Muud tegevuskulud (tööjõukulud, majandamiskulud, muud kulud) on planeeritud kokku 13 116 397 eurot. Kasv võrreldes 2023. aastaga on 9%. Tööjõukulud suurenevad 14%. Kavandatud on palgafondi kasv seoses alampalgamäära prognoositava tõusuga 725 eurolt 820 euroni kuus, selle tõus on 13,1%. 2024. aastal on eelarve koostamise ajaks oli riigi kehtestatud õpetaja alampalgamääraks täistööajaga töötamise korral 1803 eurot ehk tõus võrreldes 2023. aastaga on 3,1%. Lasteaedade õpetajate miinimumtasu on 90% üldhariduskoolide õpetajate töötasust. Samuti on arvestatud hallatavates asutustes personali koosseisude suurenemisega (Võnnu lasteaed Värvi, Sillaotsa kool, lasteaed Laanelill). Muudel ametikohtadel on palgafondi tõus alates 1. märtsist 2024 kuni 5%. Majandamiskulud on kavandatud kokkuhoidlikult ja jäävad 2023. aasta tasemele. Muudes kulus on kajastatud reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks 140 000 eurot ja riigilõivud.

Suurima osakaaluga valdkonnad on haridus, sotsiaalne kaitse ning vaba aeg ja kultuur.

Investeeringustegevuse tulud on kokku 134 500 eurot, millest põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine on 124 500 eurot ning finantstulud (tulud hoiuste intressidest) 10 000 eurot. Investeeringustegevuse kulud on kokku 4 507 500 eurot. Põhivarade soetamine ja renoveerimine on 4 137 500 eurot ning kaasav eelarve 20 000 eurot. Laenuintresside tasumiseks on 2024. aastal planeeritud 350 000 eurot. Käesoleva aasta suurim investeeringuobjekt on lasteaed Laanelill, mille ehitamiseks on eelarves eraldatud 3,8 miljonit eurot.

Investeeringute finantseerimiseks kaasatakse laenuvahendeid 3 500 000 eurot ning laenu tagasimakseteks on planeeritud 552 351 eurot. Eelarveaastal võetava pangalaenu tagasimaksetega alustatakse 2025. aastal. Netovõlakoorumus on 63,3%. Likviidsetest vahenditest suunatakse eelarvesse 1 193 732 eurot.

2024. aasta põhitegevuse kulud valdkondade lõikes.

Hakatakse muutma Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning nende lähiala katastriüksuste detailplaneeringuala

AUTOR: KATI KALA, MAASPETSIALIST

Kastre Vallavalitsus otsustas 15.02.2024 korraldusega nr 82 muuta Aardla külas asuva Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala katastriüksuste detailplaneeringuala ja kinnitada lähteseisukohad.

Kastre Vallavalitsuse 16.04.2019 korraldusega nr 229 algatati Aardla külas asuvate Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneering, milles märgiti planeeringuala asukoht, sealhulgas planeeringuala piir ja suurus, detailplaneeringu koostamise ning võimalike uuuringute vajadus. Detailplaneeringu eesmärgiks on planeerida elamumaale üldplaneeringu järgse elamukvartali lahendus, sh tagada kinnistutele liitumine kohaliku vee-ettevõtte juures. Sama korraldusega kinnitati ka lähteseisukohad detailplaneeringu koostamiseks (Kastre Vallavalitsuse 16.04.2019 korralduse nr 229 lisa 1).

Väljastatud lähteseisukohad kehtisid 16. aprillini 2021. Algamisel oli planeeringualaks Angervaksa (katastritunnus 18501:001:1499, pindala 3,46 hektarit ja sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja Kadakavälja (katastritunnus 18501:001:1067, pindala 17462 ruutmeetrit ja sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Planeeritava ala pindala kokku on umbes 5,4 hektarit.

Uniro Grupp OÜ esitas Kastre Vallavalitsusele avalduse detailplaneeringuala muutmiseks ja lähteseisukohtade

uuendamiseks. Lisaks soovib ettevõtte planeeringualasse kaasata varem kehtestatud Kadaka kinnistu detailplaneeringu, mille alal on Kadaka tee 9 (katastritunnus 18501:001:1064), Kadaka tee (katastritunnus 18501:001:1070) ja Kadaka tee (katastritunnus 18501:001:1065) katastriüksused. Kadaka kinnistu detailplaneeringul on lõpuni välja ehitamata olemasolevatele elamutele juurdepääsuks nii vajalikud teed, sh ümberpööramiskoht, tuletõrje veevõtukoht kui ka üldkasutatav ala. Uniro Grupp OÜ soovib kogu planeeritava ala anda parema terviklahenduse ja ehitada piirkond lõpuni välja. Detailplaneeringuala muutmiseks on planeeritava ala pindala ligikaudu 5,65 hektarit ning see hõlmab järgnevat katastriüksuseid: 18501:001:1499, 18501:001:1067, 18501:001:1070, 18501:001:1068, 18501:001:1064 ja 18501:001:1065.

Kastre Vallavalitsus on seisukohal, et antud planeeringuala piiri muudatus pole ulatuslik ja oluline, sest selle tulemusel ei muutu planeeringuala eesmärk ega põhilahendus. Planeeringuala muutmise informeeritakse kooskõlastajaid, koostöö tegijaid ning teisi kaasatavaid isikuid ja asutusi. Uue planeeringualaga saab tutvuda Kastre valla veebilehel detailplaneeringute avalikustamise keskkonnas EVALD. Täiendav info maaspetsialistilt Kati Kalalt e-posti aadressil kati.kala@kastre.ee või telefonil 744 6521.

Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning nende lähiala katastriüksuste detailplaneeringuala.

Kastre valla tunnustuspreemiad on jagatud

AUTOR: MADLI ROHESALU, KULTUURISPETSIALIST

Eesti Vabariigi 106. sünniaastapäeva eel tähistati tavapärasel avalikul tunnustuspreemiate jagamisel pikaajalisi, väärika tegutsemistekonnaga panustajaid, kellele Kastre vald ja selle kogukonnad poleks sellised, nagu nad on praegu. Samuti tõsteti esile oma oskusi alles arendavaid, noori, töökaid ja andekaid tulevikutähti.

Rahvahääletusel valitud 2023. aasta sündmuse kandidaatide hulgas leidis koduseid kohviku- ja külapäevi, tõste-, vabaõhu- ja saunasporti ning laste- ja noorteüritusi. Esikolmikusse jõudsid Võõrpeste külapäev ja Võnnu saunaralli, meeldejäädavaks valiti Kurepalu külaseltsi Priius korraldatud Maitsva Toidu Tee. Sündmuse peakorraldaja on Marko Kivisalu ja ühtlasi kannab see sündmus ka 2020. aasta parima sündmuse tiitlit.

2023. aasta oluliste tegude nimekirjas olid mitmed olulised harrastusspordi teod, avaliku ruumi projektid, vajalikud ehitised ning Rally Estonia WRC katse. Esikolmikusse said Rally Estonia katsesõit valla teedel ning Meie poe avamine Haaslaval. 2023. aasta teoks valiti Sillaotsa

Fotol vasakult: 2023. aasta teoks valiti Sillaotsa kooli juurdeehitus (Sillaotsa kooli õppejuht Chris Serglov), aasta sündmuseks valiti Kurepalu külaseltsi Priius korraldatud Maitsva Toidu Tee, mille peakorraldaja on Marko Kivisalu, tunnustused andis üle Kastre vallavanem Annika Pajumaa-Murov ning aasta vabakonnaks valitud Võnnu kihelkonnakooriga KIHKO koorivanem Krista Brusko ja dirigent Henri Käärrik.

kooli juurdeehitus.

2023. aasta vabakond on Võnnu Kihelkonnakooriga KIHKO oma mitmekülgse loomingulise väljundi ja laiahaardelise vabatahtliku panuse eest. KIHKO liikmed osalevad aktiivselt nii Võnnu kui teiste kogukondade töös, panustades vabatahtlikuna ja astudes eri rollides üles paljudel valla sündmustel. 2023. aastal sündisid aasta vabakonna

liikmete mõtte- ja tegude jõul või said nende poolt ilusaks lauldud kevadine kontserdipäev "Kõik on kaunis lilleaias", südasuvine kohvikupäev Suitsu majamuuseumi õuel ning luuletaja Gustav Suitsu 140. sünniaastapäevale pühendatud kirjandusõhtu. Auhinna võtsid vastu koori esindajad dirigent Henri Käärrik ja koorivanem Krista Brusko. "Pidulik tunne on, nüüd alles hakkab ko-

hale jõudma üldse. Me ei saa istuma jääda, meil tuleb tööd edasi teha – otsime meeshääli, et kõla paranda. Koor on õnnelik ja üllatunud," ütles koorivanem Krista Brusko pärast tunnustuse saamist. KIHKO tähistab 2024. aasta sügisel kümne aasta möödumist koori loomisest ning juubeliaasta tähistamise ettevalmistused on juba alanud.

piirkonnavoordes, kus saavutas esimese koha ning inimeseõpetuse olümpiaadil teise koha.

- II hariduspreemia: Eva Kristine Tammine – pälvivis 2023. aastal Riigikohut kaasukonkursil kolmanda koha ning pääses õpilaste teadustööde riikliku konkursi lõppvooru ning tutvustas ERMis enda uurimistööd.

- III hariduspreemia: Aron Belov – saavutas esimese koha tehnoloogiaõpetuse olümpiaadi maakonnavoorus Lähel. Lisaks on tal silmapaistvad tulemused tõespordis.

Koduse, ent piduliku kontsert-aktuse esinejad olid külakapell HääMiil, kuhu kuuluvad Raul Roosiväli ja Kalle Vassila, Võnnu kihelkonnakooriga KIHKO (dirigent Henri Käärrik), rahvatantsurühmad Krüsantheem (juhendaja Made-Heljo Ruul), Kaaruskrapp ja Kaera-Marid (juhendaja Viivika Kook). Sündmuse lavastas Madli Rohesalu, juhtisid Võnnu noored Sandra ja Gregor Kroon ning õnnestumisele aitasid kaasa vabatahtlikud nii esinejate seast kui ka Mäksa Maanaiste Seltisist. Palju õnne kõikidele tunnustuse saajatele ning täname kõiki abilisi!

Kastre valla 2023. aasta vapimärgi saajad koos vallavanemaga. Fotol vasakult: tantsujuht Made-Heljo Ruul, perearst Heima Aduson, vallavanem Annika Pajumaa-Murov ning põllumees ja ettevõtja Avo Samarüütel.

FOTODE AUTOR: EVELIN VIRNAS

Vapimärgid erilistel esindajatele

Kastre vallavolikogu välja antav hõbedane vapimärk omistatakse silmapaistvate ja üldkatsulike teenete eest isikutele, kes on pikka aega täitnud tööülesandeid Kastre valla huvides. Vapimärgid andsid tunnustusündmusele üle vallavolikogu esimees Mati Möller ja vallavanem Annika Pajumaa-Murov eluaegsele perearstile Heima Adusonile, põllumajanduse ettevõtjale Avo Samarüütile ning tantsujuhile Made-Heljo Ruulile.

"Mul on väga uhke tunne – see oli väga ootamatu, aga väga ilus," jagas oma esimest reaktsiooni Võnnu kauaaegne perearst Heima Aduson.

Laval väikese tänukõne pidanud Avo Samarüütel rõõmustas, et tema töösse puutuv asjaajamine on vallas olnud viimasel ajal konstruktiivne ja edasiviiv. "Hea meel on näha, et valla elanikkond on kasvanud. See on tunnustus Kastre valla juhtimisele ja soovin, et see elu lähaks ka niimoodi edasi," rääkis Samarüütel ning avaldas siirast heameelt just noortepreemiate saajate üle.

Vapimärgid

Heima Aduson on Võnnus perearstina töötanud üle 40 aasta ning ravinud ümberkaudseid inimesi lausa põlvkonniti. Tema arstiamet ei peatu kunagi – hädasolijale annab ta nõu nii poesabas kui raamatukogus. Ta elab oma inimestele südamest kaasa ning on kõigi talgute ja heakorratööde raudvara. Ta on üle 20 aasta võtnud inimesi vastu ka Piirissaarel nii töö osana kui vabatahtlikuna ja iga ilmaga. Lisaks on Heima Aduson 32 aastat rahvatantsurühmas tantsinud ja osaleb aktiivselt koorilaulus. Ta kannab endaga kaasas Võnnu Kaera-Jaani võistutantsimise kogu 25-aastast ajalugu.

Avo Samarüütel on kogenud põllumees, kes on üles ehitanud piimafarmi Männiku Piim, tegutseb Laeva piimaühistus ja Tartumaa Põllumeeste Liidus. Ta on 2011. aasta parim piimakarjakasvataja ja Eesti aasta põllumees ning 2018. aasta põllumajanduse tippjuht. Tema töös on märgata pikaajaline kogemus ja enesetäiendamine ning uuendusmeelsus ja tehnoloogia arengutega arvestamine. Avo Samarüütli personalikeskne juhtimine toob esikohale tema eduka meeskonna ja nende ühised saavutused.

Made-Heljo Ruul on Tartumaa üks armastatumaid ja kauaaegsemaid rahvatantsujuhte, kes on juhendanud naisrühma Madelin, Nõo Vana Tantsu Klubi, Kastre valla naisrühma Krüsantheem ja Nõo memmede rahvatantsurühma Elulõng. Ta on tänaseni aktiivne kaasalööja Tartumaa rahvatantsuliikumise tegemistes maakondlike tantsupidude loomisel. Made-Heljo Ruuli juhendamisel on mitmed rühmad saavutanud silmapaistvaid tulemusi ülevaatusel ja konkurssidel. Ta on olnud üldjuht, liigijuht ja lavastaja Tartumaa tantsupidudel ning osalenud kõigil üldtantsupidudel Tallinnas. Sel aastal tähistas ta oma 90. juubelit.

Fotol vasakult: Marian Pärn (II kultuuripreemia), Aron Belov (III hariduspreemia), Mirtel Rõõm (I spordipreemia), Melani Ivanov (II spordipreemia), vallavanem Annika Pajumaa-Murov, Mathias Lepnurm (I hariduspreemia), Liina Jõgar (I kultuuripreemia) ja Desiree Hinto (III kultuuripreemia). Fotol on puudu Carlis Vaino ja Eva Kristine Tammine.

Tulevikutähtede säras

Kastre valla välja antav kultuuri-, hariduse- ja spordipreemia "Tuleviku tähed" tõstab esile valla 7–26-aastase noore erinevatel aladel saavutatud edu, tunnustades preemia saaja tänaseid edusamme, järjepidevat tegevust ning selle mõju valla kultuuri-, haridus- ja spordielule. Preemiad andis tunnustusõhtul üle vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni juht Villu Lepikov. Tunnustused olid järgmised:

- I spordipreemia: Mirtel Rõõm – Tartu SS Kalevi U14 vanuseklassi klubi parim sportlane, kes saavutas 2023. aastal kergejõustikus mitmeid kõrgeid kohti: Eesti meistrivõistlustel ja Läänemere mängudes Saksamaal kaugushüppes esikoha, prints Hendriku võistlustel Hollandis kaks esi-

mest kohta.

- II spordipreemia: Melani Ivanov – saavutanud kõrgeid kohti iluuisuvõistlustel nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt.

- III spordipreemia: Carlis Vaino – Eesti tõespordi koondise kandidaat. Mullu saavutas ta mitmeid poodiumikohti, neist silmapaistvamad on Eesti meistrivõistlustel kahes vanuseklassis esikoht.

- I kultuuripreemia: Liina Jõgar – Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia etendus kunstide õppekava tehnilise produtsendi eriala tudeng, kes on osalenud aktiivselt erilistel kultuuri-sündmuste korraldamises nagu sTARTUp Day. Ta on Viljandi Hansapäevade öökonserti produtsent ja tudengifilmi "Rahu" produtsent.

- II kultuuripreemia: Marian Pärn – saavutas edukaid tulemusi soololaulu võistlustel. Üleriigilisel noorte solistide konkursil "Koolilaul 2023" pälvivis oma vanuserühmas esikoha ja eripreemia hingestatud esituse eest. Rahvusvahelisel vokaalsolistide võistlustel "Kuldleheke" sai ta oma vanusegrupis esimese koha ja konkursi Grand Prix.

- III kultuuripreemia: Desiree Hinto – Vanemuise teatri balletitenduste tantsija. Eelmisel hooajal tantsis ta Sadamateatris laste tant sulavastustes "Naksitrallid 2: rotid ründavad" ning "Pähklipureja ehk Imeline jõuluõõ".

- I hariduspreemia: Mathias Lepnurm – tal on kõrgeid tulemusi emakeele- ja bio- loogiaolümpiaadil Tartumaa

Võõpste raamatukogu soovitab lugemiseks **Urmas Vadi** uut romaani

AUTOR: TIINA ARIKE, VÕÕPSTE RAAMATUKOGU JUHATAJA

Võõpste raamatukogus on 25. märtsil võimalus kohtuda mitmeid kirjandusauhindu pälvinud autori Urmas Vadiga, kes kirjutab nii draamat kui ka proosat. Kirjaniku eelmisel aastal ilmunud mahukas romaan „Kuu teine pool“ räägib olulistest asjadest elus. Teoses on vaatluse all Eesti tegelikkus 1980. aastatest, aga kohati ka varasemast ajast, kuni uue sajandi alguskümnendini välja.

Urmas Vadi on kirjeldanud oma värskes romaanis nõukogude eluolu ja selle muutumist ning vaba Eesti taastumist koos rahavahetuse ja kiire rikastumise nimel sebimisega. Lugejate ees avaneb Toomase kujunemise lugu, mida võib ühtlasi lugeda ka põlvkonna kujunemise looks. Koolipoisist kasvab noor mees.

Tema õest kujuneb tegus naine, kes suudab ujuda igapäevaste tõekspidamiste voogudes vastuvoolu, mis aga kõrvaltvaatajaile võib tunduda kohati naeruväärselt imelik. Halli argipäeva lisavad võrvi lehekülgedena paljastuvad saladused ja intriigid, kus kohati on elu nagu Mehhiko seebikas. Lugemisel igav ei hakka, sest äkilisi muutusi päevast päeva kulgemises tuleb ette ridamisi.

Romaan „Kuu teine pool“ osutab peidetud saladustele, mida inimestena oma pimedamal poolel varjame. Urmas Vadi tunneb neid saladusi hästi, tuues need lugejateni täpselt ja peenelt, nagu suudab üksnes keegi, kes oskab inimesi teraselt jälgida, on tundlik ja mõistev. Karakterid mõjuvad koduselt ja usutavalt, nii et lugejad tunnevad neis tihkipeale kellegi ära, olgu selleks hoolitsev ema, armsalt abitu isa või uudishimutsev naaber. Mit-

med äratundmised on seotud eestlase olemuse ja Eesti eluga. Urmas Vadi on hästi tabanud nüansse, mis kellestki eestlase teeb. Tahame olla naabritest paremad, pealtnäha viisakad ja korrektseid, et peres ei oleks petiseid, hulle ega suitsetajaid. Enim läheb aga hinge teosest kumav tegelaste sõnatu armastus oma pere liikmete vastu.

Urmas Vadi romaan "Kuu teine pool".

FOTO AUTOR: ERAKOGU

Tule "kuu teises pooles", 25. märtsil kell 18.00 Võõpste raamatukokku kirjanikuga kohtuma!

Priiuse Punt otsib enda ansamblistse **NAISSOLISTI**

Vahetada alt-saksofon
Weltklang tenori vastu

info: Mati Õun 5595 2473

Möödus 125. aastat Kastre-Võõpste haridus- ja kultuurielu eestvedaja **Alma Viira** sünnist

AUTOR: TIINA ARIKE, VÕÕPSTE RAAMATUKOGU JUHATAJA

Alma Viira oli Võõbste kooli õpetaja ja juhataja aastatel 1926–1945, Kastre-Võõbste seltside asutaja ja eestvedaja, laulja ning koorijuht. Ta sündis 3. märtsil 1899. aastal Viljandimaal Taevere vallas väikemaapidajate Rein Ilvese ja Madli Pani peres. Tema pikk õpetajateer algas 1922. aastal Suure-Jaani Kase algkoolis. Pärast erialakursuste lõpetamist sai temast Kavastu algkooli juhataja.

1926. aasta sügisel algas noorel õpetajal töö Võõbste algkooli juhatajana. Tema algatusel ja innustusel ehitati Võõbstes avaram koolihoone, avati uusi klasse, töötasid segakoor, rahvantsurühm ja näitering. Kohalike mälestustesse on ta jäänud suhteliselt range õpetajana, kes nõudis poistelt siledaks aetud soenguid ja põlvini ulatuvaid pükse.

Vaike Karelsoni mälestused kooli ajast:

„Meie koolis oli juht ja õpetaja Alma Viira. Tema andis tunde, nõudis korda ja organiseeris matku. Mällu on jäänud kooli kaunistamine. Nimelt oli proua Viira unistus lage õu palistada kuusehekiga. Taimed saadi Kastre metskonnast, keegi kasvatas taimi Aruiais. Määrati istutuspäev. See oli põnev, igale oma norm, vist kaks taimet mulda panna. Oli vist teise klassi laste ülesanne. Oi seda tegutsemise rõõmu. Meie klass istutas Aruiaia

poolse õue külje. Nüüd on seal mõned viletsad järel. Suuremate klasside õpilased istutasid Kastre poolse kaherealise heki ja see püüab tuult veel praegugi. Selle varju rajati palliplats.

Väga meelde jäi pikem matk üle nurmede Rooma tallu (taga ainal Põdrapalu küla). Seal tarjamaa äärest oli õpetaja Viiral väljavalitud mehekõrgused noored kased. Tulime hanereas otse üle põllu tagasi koolimaja suunas, igati pidi puuhakatisest tüvest kinni hoidma! Mina olin esimene ja hoidsin peenikesest ladvast. Kohale jõudes istutasime õpetaja ja suuremate poiste abiga kasekesed maja paraadukse ette, kahele poole, nendest sirgusid kõrged kased.“

Alma Viira õppis eraviisiliselt ka laulmist Tartu lauluõpetaja Georg Stahlbergi juures. Ta on üles astunud teiste maestro õpilastega Vanemuise kontserisaalis ja Estonia teatri laval. 1926. aastast oli Viira Kastre Vabatahtliku Tuletõrje Ühingu segakoori juhataja ning 1929. aastast sama ühingu avaliku raamatukogu juhataja. Raamatukogu asus kogu Eesti Vabariigi aja koolimajas ja raamatukoguhoidjaks oli kõik need aastad kooliõpetaja Alma Viira, kes võttis osa kahest raamatukoguhoidjate kursusest ning omandas teise järgu raamatukoguhoidja kutse.

1931. aastal ühinesid Kastre ja Võõbste kohalikud seltsid ja ühingu, luues Kastre-Võõbste Seltside ja Ühingu Liidu. Selle

ülesandeks olid suuremad hariduslikud ettevõtmised kohapeal. Liit võttis enese hoolde ka avaliku raamatukogu, mida senini Kastre Vabatahtliku Tuletõrje Ühingu üleval pidas.

Proua Alma oli Kastre-Võõbste Perenaiste Seltsi asutaja ja esinaine aastatel 1930–1937. Võõbste Maanoortering asutati 1939. aastal Võõbste algkooli juures. Liikmeid asutamisel oli 41. Ringivanemaks oli samuti koolijuhataja Alma Viira. Kodutütarde Võõbste rühma vanemana hoolitses ta kohalike noorte tuleviku eest.

Alma Viira oli töökas, järjekindel, täpne ning tulvil optimisemi ja eluusk. Vabaduspäevaks, 24. veebruariks 1939 autasustati Valgeristi aumärgiga kahte Võõbste kooli õpetajat. Need olid kaks kohalikku elu eestvedajat – Alma Viira ja Arvo Koppa. Pärast sõda jätkus Alma Viira pedagoogitee Meerilaste kodu direktori asetäitjana. 1948. aastal asus ta Nõo seitsmeklassilise kooli direktoriks.

Nõo ajast on samuti temast mäletusi säilinud, mis näitab, et kohast olenemata oli tal südamele ikka hariduse- ja kultuurielu edendamine:

„Seni olid koolimaja kõik aknad ilma kardinateta olnud. Uued koolijuhid soovisid klassiruumi hubasemaks muuta. Koolil oli raha vähe, ka poodidest oli pärast sõda raske sobivaid odavaid kardinaid leida. Seetõttu osteti valget marlit, millest õmmel-

di aknaeesriided. See õhuke riie värviti iga klassi jaoks eri värvi ja tärgeldati. Kardinad riputati horisontaalselt ülemiste ruutude kohale. Nii olid ühel klassil ees roosad, teisel kollased, kolmandal rohelised, siis lillad, helesinised... kardinad. Lainjalt ripipudes olid need väga kaunid ja muutsid klassiruumi soojaks ja koduseks.

Direktor Alma Viira oli väga ilus sopran. Ta täiendas end Tartus muusikakursustel. Õppealajuhataja Salme Priks laulis alti. Mäletan neid mitmel korral Nõo rahvamajas laval duetti laulmas. Eriti on meelde jäänud „Karijaste laul“ Pjotr Tšaikovski ooperist „Padaemand“. See kõlas meeldivalt.

Direktor Alma Viira võttis enda juhatada ka Nõo rahvamaja naiskoori, mis oli 1947. aasta

sügisel loodud. Sellest kujunes peagi segakoor. 1950.–1951. õppeaastal esines segakoori ansambel Elvas isetegevuse ülevaatusel väga hästi ja saadeti edasi Tallinna, kus 1951. aasta kevadtalvel toimus vabariiklik ülevaatus. Sealgi esines Nõo kaheksaliikmeline ansambel edukalt, nii et ülevaatus lõppkontserdil laulsime Estonia kontserdisaali laval. Selles ansambelis laulsid põhiliselt õpetajad.

Direktor Alma Viira oli edumeelne koolijuht. Ta mõistis, et internaat vajab eraldi hoonet, koolimaja ruumid jäid kitsaks, sest õpilaste arv pidevalt kasvas. Ta taotles endist kihelkonnakoolihoonet, kus Nõo kool ka kuueklassilisena kuni 1934. aastani töötas, ühiselamuks.

Maja hakati peagi remontima internaadi tarbeks. Selle lõpetas

aga järgmine direktor 1952. aastal.

Direktor Alma Viira lahkus Nõo koolist 1951. aasta sügisel.“

Viimaseks Alma Viira töökohtaks oli Tartu 5. keskkool, kus ta töötas algklassi- ja matemaatikaõpetajana. Eriti suured on Alma Viira teened Tartu 5. keskkooli poistelaulu traditsiooni kujundamisel. Pikki aastaid töid dirigendile rõõmu poistekoori edukad esinemised laulupidudel ja ülevaatusel.

1969. aastal loobus ttaervise tõttu õpetajaametist, kuid veel mitmel järgneval aastal jätkas ta tegevust Tartu Tööveteranide Klubi naiskoori Eha dirigendina.

Õpetajana töötas Alma Viira kokku 48 aastat. Kastre-Võõpste kandi hariduse- ja kultuurilukku on ta jätnud tähelepanuväärse jälje. Alma Viira on maetud Nõo surnuaiale.

Segakoor 1936. aastal koolimajas Alma Viiraga.

FOTO AUTOR: ERAKOGU

Kui Võnnus ja Võõbstes oli Noorte Kotkaste sõprade seltsi osakond

AUTOR: TAIVO KIRM

Kaitseliidu juurde loodi 27. mail 1930 noorteorganisatsioon Noored Kotkad (edaspidi NK), mille eesmärgiks oli poiste kasvamine isamaalises vaimus. NK Tartumaa Maleva Võnnu malevkonnas, mis hõlmas kogu kihelkonda, tegutsesid erinevatel aegadel Ahja, Aru, Issaku, Lootvina, Kiidjärve, Kärsa, Lääniste, Sarakuste, Piirissaare, Peravalla, Rasina, Vastse-Kuuste, Võnnu ja Võõbste koolide juures 15 NK rühma.

NK Võnnu rühm loodi 1931. aasta jaanuaris ja NK Võõbste rühm aasta hiljem jaanuaris. Võnnu malevkond oli tulemuste poolest Tartumaa üks parimaid. Näiteks 1939. aasta juulis Elvas toimunud NK Tartumaa maleva suurlaagris saavutas Võnnu malevkond kõikide võistluste üldarvestuses esikoha ja võitis Tartumaa maleva rändauhinna olnud Kalevipoja kuju.

NK liikumisele laiemal kandepinna loomiseks ja populariseerimiseks loodi aastatel 1935–1939 mitmel pool Noorte Kotkaste sõprade seltsi (edaspidi NKSS). Tartumaa NKSS asutati 1935. aasta novembris: „Seltsi ülesandeks on koondada NK sõpru ja poolehoidjaid, kasvatus töö tõhustamine, noorte tihedama omavahelise läbikäimise organiseerimine ja võimaluste leidmine materiaalseks toetuseks.“

Praeguses Kastre vallas tegutsesid aastatel 1936–1940 Tartumaa NKSS Võnnu ja Võõbste osakonnad.

Tartumaa NKSS Võnnu (ka Kastre-Võnnu) osakond

Võnnu (ka Kastre-Võnnu) NKSS osakonna asutamiskoosolek peeti 9. mail 1936. Asutajad olid Johan Kala (Võnnu 6-klassilise algkooli juhataja), Jaak

Mägi (Võnnu apteegi juhataja), Vladimir Kütt (Võnnu jaoskonna loomaarst), Gotthard Suur (Kastre-Võnnu vallasekretär), August Ein (Võnnu Jakobi koguduse õpetaja), August Soo (Võnnu Jakobi koguduse köster) jne. Seltsi juhatusse valiti esimees August Ein, abiesimees Vladimir Kütt, kassapidaja August Soo ja sekretär Gotthard Suur. „Liikmemaksu summaks määrati üks kroon aastas. NK Võnnu rühmale lipu ja telgi muresemiseks otsustati pöörduda toetuslepingu sõlmimiseks Kastre-Võnnu vallavalitsuse, EELK Võnnu koguduse, Kaitseliidu Võnnu kompanii, Naiskodukaitse Võnnu jaoskonna, Võnnu Põllumeeste Seltsi ja teiste Võnnus tegutsevate organisatsioonide poole.“

„NKSS Võnnu osakonna eesmärgiks on pakkuda kaasabi NK Võnnu rühma koondunud noorte kasvatamisel, andes noortele moraalselt ning ainelist toetust ja side pidamine NK maleva, Kaitseliidu, lastevanemate, koolide, omavalitsute ning seltskonna vahel.“

Kuigi seltsi nimi oli NK sõprade selts, toetati ka Kodutütarde (edaspidi KT) tegemist. Esimese tegevusena valmistati Võnnu NK ja KT rühmadele lipud. 19. detsembril 1936 anti lipud pidulikult aktusel rühmadele üle. Lipud kujundas kunstnik Jaan Vahtra ja need maksid kokku 125 krooni. Lisaks tegi Võnnu algkooli õpetaja Emmeline Kala lipu tikandi ja väljaõmblemise tööd (umbes 75 krooni) tasuta.

1937. aasta kevadel osteti NK Võnnu rühmale suur telk, mis maksis 42 krooni. Raha koguti kohalikele organisatsioonidelt. „Kõigile on teada NK ja KT ülesanded ja tegevus, mispärast ei hakka neid õilsaid ülesandeid kordama. NK ja KT tegevus näeb ette omal jõul ja nõul toime tulla ja nii on seni suudetud. NKSS Võnnu osakond pöördub kõikide Kastre-Võnnu vallas tegutsevate

organisatsioonide poole palvega määrata summa NK ja KT rühmade tegevuse toetamiseks.“

1937. aasta suvel oli osakonnas 23 liiget, lisaks asutajatele Voldemar Sugasepp (Kastre-Võnnu vallavanem), Arnold Linask (Kastre-Võnnu vallasekretäri abi), Harry Põdersee (põllumajanduskonsulent), Johanna Ein, Aksel Sandre, Arnold Suits, Eduard Sõõro (Võnnu algkooli juhataja, NK Võnnu rühma vanakotkas), August Ilves (Mäksa vallast) jne.

1938. aastal eraldati NK Võnnu rühmale suvelaagri läbiviimiseks 20 krooni ning osteti matkamiseks vajalikku varustust.

1939. aastal olid juhatuses esimees August Ein, abiesimees Jaak Mägi ning juhatusel liikmed vanakotkas Eduard Sõõro ja Gotthard Suur. „7. mail 1939 otsustati eraldada Võnnu rühmale 20 krooni NK Tartumaa maleva Elva suurlaagrist osavõtuks.“

Viimane osakonna koosolek peeti 2. mai 1940. „Tõdeti, et seni on osakonda nii materiaalselt kui muul moel toetanud Võnnu vallavalitsus, Võnnu-Kurista Piimaihing, Võnnu Perenaiste Selts, EELK Võnnu Jakobi kogudus, laulu ja mänguselts Lõoke (andis tasuta ruume NK ja KT ürituste korraldamiseks), Võnnu apteek ja Võnnu Laenu-Hoiu Ühisus, kellelt loodetakse abi ka tulevikus. Kogu abi on edasi antud Võnnu NK ja KT rühmadele.“

Osakonna koosolekud toimusid peamiselt Võnnu koguduse ruumides või vallamajas.

NKSS Võnnu osakond suleti Sisekaitse ülema käsul 23. augustil 1940. „Seltsi asukoht Võnnu kiriklas, esimees August Ein, juhatusel liikmed Gottfried Suur ja August Soo. Likvideerimisel anti 2. septembril 1940 Võnnu vallamajja üle osakonna protokolliraamat ja kassaraamat. Sularaha ega muud varandust

seltsil ei ole.“

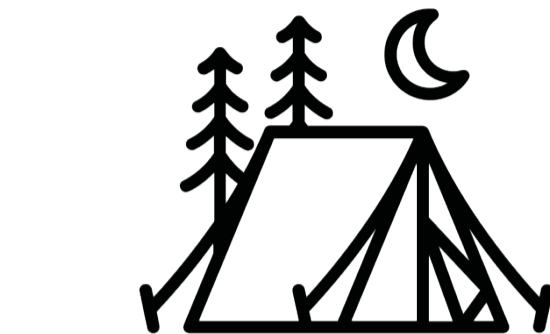
Tartumaa NKSS Võõbste osakond

Tartumaa NKSS Võõbste osakonna asutamiskoosolek peeti 2. märtsil 1937 Kastre asunduses Kopli talus. Asutaja liikmed olid Julius Maranik, Johannes Kommussaar (Lutsu talu peremees), Theodor Põör, Aleksander Erm (Kopli talu peremees), Harald Pitea (Võõbste algkooli õpetaja), A. Aidak ja Karl Tõnise. Liikmemaksuks määrati 25 senti aastas. Juhatusse valiti esimees Julius Maranik, abiesimees Johannes Kommussaar, kassapidaja Aleksander Erm ja kirjatöötaja Theodor Põör. „Ühiselt arutati, kuidas Võõbste ümbruskond osakonna huvides ja noorte kasuks tööle rakendada.“

Võõbstes tegi osakonna tegevusele head reklaami algkooli juures tegutsev NK rühm. Nimelt saavutas Võõbste NK rühm 1936.–1937. õppeaastal NK peastaabi korraldatud skautlike organisatsioonide kooliõppetöö üleriigilises võistluses kaheksanda koha ning Tartumaa arvestuses oldi esimesed. See oli väga hea tulemus. Kokku osales võistluses üle 300 kooli kogu riigist.

Osakonna koosolekud toimusid tavaliselt Kopli talus või Võõbste algkoolis. Suur üritus korraldati 2. veebruaril 1938, kui Tartu rahu 18. aastapäeval peeti Võõbste algkooli ruumides pidulikku aktust. Jumalateenistusel jutlustas Võnnu koguduse õpetaja August Ein, pidukõne pidas õpetaja Harald Pitea, millele järgnesid Võõbste kooli NK ja KT ettekantud deklamatsioonid, laulud ja orkestri ettekanded. 6. märts 1938 korraldas osakond Kastre rahvamajas avaliku referaadi õhtu kasvatuslike küsimuste teemal.

1938. aasta novembris kirjutati protokolliraamatusse: „Kuna meie organisatsioon on praegu väga väheste liikmetega, siis on

soovitatav ja tänuväärne, et juhatus selle eest suuremat hoolt peaks uute liikmete juurde hankimise teel.“ Tagasimine tegevuses ja vähene liikmete arv oli tingitud asjaolust, et Võõbtest lahkus õpetaja Harald Pitea, kes oli osakonna põhijõud.

1939. aastal viidi läbi korjandus NK Võõbste rühmale varustuse muresemiseks. Kogutud raha eest osteti rühmale vahendid välitingimustes toidu valmistamiseks ja tööriistu. Näiteks pidi NK rühmal laagris või ööbimisega metsamatkal kaasas olema telk, veepang, kirves, labidas, tangid, väike käsisaag, iga viie noorkotka kohta üks kilo põletatud 1,5-millimeetri jämedusega traati, sanitaarpaun ja küünlad. Kogu see varustus muretseti rühmale NKSS Võõbste osakonna korjatud rahadega.

Kastres ja Võõbstes tegutsenud seltsidest toetasid NKSS osakonda haridusselts Noorus, maanaiste selts, maanoorte selts ja vabatahtlikud tuletõrjujad. NKSS Võõbste osakond toetas üheaegselt nii NK kui ka KT tegemisi. Osakonna liikmetest on nimeliselt teada veel Johannes Maranik, J. Avaste, Arnold Põsk, Eduard Viira, Leili Viira, Linda Jakobsoo, Voldemar Nursi, Eduard Nursi ja Alfred Tõnison.

Seltside sulgemine

Sisekaitse ülema Harald Ha-

bermanni otsus 23. august 1940: „Võttes arvesse, et Eesti NSV-s tegutsevad noorsoo organisatsioonid töötavad nüüd täiesti uutal alustel, mille tõttu senised skautlikud noorteorganisatsioonid kuuluvad likvideerimisele, otsustan käesolevaga sulgeda ka kõik Noorte Kotkaste Sõprade seltsid ja Kodutütarde Sõprade Seltsid.“

Tartumaal suleti kõik kaheksa NKSS osakonda: Avinurme, Elva, Jõgeva, Meeri, Otepää, Saduküla, Võnnu ja Võõbste.

Võõbste osakonna varade üleandmise akt 1. septembril 1940: „Üle antakse sularaha neli krooni, protokolliraamat, põhikirja ja kodukord. Muud varandust osakonnal ei ole.“

Loo alguses oli kirjas, et 1939. aastal Elvas toimunud NK Tartumaa maleva suvelaagris võitis Võnnu malevkond üldarvestuses esimese koha ja sai enda valdusse rändauhinna olnud Kalevipoja kuju. 1940. aasta suvel Eesti okupeeriti ja rändauhind jäi Tartusse NK Tartumaa maleva staapi tagastamata. Kõikide eelduste kohaselt jäi see Võndu. Muidugi võis kuju sõja ajal hävida või kaduma minna aga sama suur on ka võimalus, et Kalevipoja kuju on mõnes Võnnu peres eelmise vabariigiaegse reliikviana hoiul, ilma et pererahvas teaks, missuguse rariteediga on tegemist.

Vormikontroll Tammikul

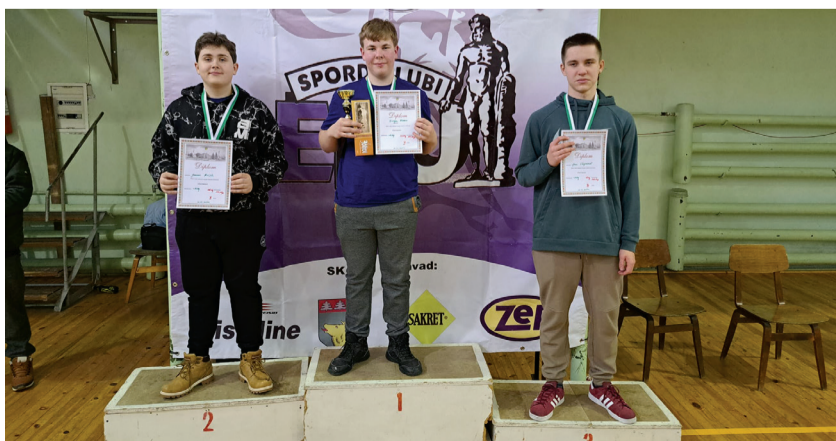
AUTOR: VIKTOR KOROBOV, MÄKSA SPORDIKLUBI

Veebruarikuus kontrollisid kolm noort Mäksa spordiklubi tõstjat oma võimeid Tammikul Jõhvi valla noorte lahtistel meistrivõistlustel.

Neidude kehakaalus üle 71 kilogrammi tegi väga hea võistluse Anna Karolina Polli, kes parandas rebimises parandas isiklikku rekordit ühe ja tõukamises kolme kilogrammiga ning tuli neljandaks tulemusega 96 (42+54) kilogrammi. Kolman-

dast kohast jäi teda lahutama üks ja teisest kohast neli kilogrammi.

Noormeeste -81-kilogrammises kaalus parandas Joonas Aviste isiklikku rekordit tõukamises kahe kilogrammi võrra ja saavutas teise koha tulemusega 105 (45+60) kilogrammi. Võidu võttis selles kehakaalus nii rebimises kui ka tõukamises kaheksa kilo võrra isiklikke rekordeid parandanud Gregor Kroon 122 (55+67) kilogrammiga. Seejuures eelmised isiklikud rekordid olid püstitatud alles neli nädalat tagasi.

Jõhvi valla noorte lahtistel meistrivõistlustel võttis -81-kilogrammises kaalus Gregor Kroon (keskel).

Anna Karolina Polli saavutas Jõhvis neljanda koha. FOTODE AUTOR: ERAKOGU

Kultuuri säilimine toetub tugevatele kogukondadele

AUTOR: PIRET SAAR JA KERSTI RÜÜTLI, VÖNNU LASTEAED VÄRVUKE

Võnnu lasteaias Värvuke avati Eesti Vabariigi sünnipäeva eel kultuuririkkuse aasta. Koostööd ja hoolivust väärtustava lasteaiana oli just paslik kutsuda külla külalisi, et tarkusi saada ja neid ise jagada.

Külalised Naiskodukaitsest

Hoolivad inimesed muretsevad teiste heaolu ja vajaduste pärast. Hoolivus ei väljendu ainult sõnades, vaid ka tegudes, panustades teiste heaolusse. Just sellised ongi Naiskodukaitse Lõuna-Tartumaa jaoskonna toredad naised, kelle seas tegetsevad meie oma Värvukese lasteaias käivate laste vanemad. Ühel veebruaril hommikul jagasid lahked naiskodukaitsjad lasteaias meilegi teadmisi sellest, mida igaüks saab ise turvalisema elu jaoks ära teha. Olulisel kohal oli ka teadlikkuse tõstmine. Näiteks saime oskuse võrra rikkamaks haava sidumises ja plaastri paigutamises.

Vanasõna „Ära kutsu kurja karja“ või „..ahvatle võõrast silma“ oli väga mõtlemapanev ning lapsed omandasid seeläbi teadmisi, kuidas oma kodu turvalisemaks muuta. Kasvõi väike pisiasia, et laps saab oma jalgratta ise võõra silma alt ära panna, on juba suureks abiks. Lastele jäi kõige enam meelde maja makett, millega seonduvaid tarkuseteri ja muljeid vahetati veel järgmisel päevalgi. Eriti jäi lastele meelde, et kodust lahkudes ei tohi võtta matid alla jätta, tuleb veenduda, et aknad on kinni ja telekas ei tööta ning küünlad oleksid kustutatud. Lisaks tuli lastelt tähelepanekuid: „Kui jäta grilli maja seina äärde, siis võib tulekahju juhtuda või hoo- pis varastavad pätid grilli ära.

Võnnu lasteaed Värvuke rahvatantsijad koos juhendajaga.

FOTODE AUTOR: KERSTI RÜÜTLI

„Parem on see kuuri alla panna“ või „Lahtised kivid maas võivad ahvatleda akent katki viskama.“

Lisaks ohutuse tagamisele uurisid lapsed, mis sõduril hiigelsuure seljakotis peidus on. Võõrdi ja uuriti suve- ja talveriietust, saadi teada, mida sõdur metsas sööb või kuidas end vihma eest kaitseb.

Väga põnev kogemus julgemate jaoks oli seljakotti ronimine – mõni mahtus, teine mitte.

Lapsed oskavad esitada nutikaid küsimusi ning jagada ka oma teadmisi turvalisusest ja isegi riigikaitsest. Nii mõnigi laps teadis või tundis kedagi, kes on sõdur või kes ennegi on selliseid toredaid laigulisi riideid näinud.

Suurematel Värvupere asukatel oli võimalus teha tutvust mobiilirakendusega „Ole valmis!“, millest leiab juhiseid erinevates olukordades käitumiseks. Kas sina teadsid, et kui puudub internet, siis töötab see rakendus ka ilma internetiühenduseta? Meie igatahes oleme

Kui suur on sõduri seljakott?

Hooldekodu külastamas

Kultuuri säilimise oluliseks alustalaks on emakeeles kõnelemine, haridus, pärimus, loominguiline tegevus, kultuuripärandi säilitamine ja tugev kogukond. Seetõttu on tore ka ise külla minna ja seda jagada. 22. veebruaril hommikul seadsimegi end valmis ja läksime külla SA Hooldekodu Härjalõng Võnnu kodu eakatele, et saabuva pidupäeva puhul esineda. Toimus tore kooslaulmine ja löödi isegi tantsu. Elevust jagus nii võõrustajatele, kui külalistele.

EV aastapäeva aktus lasteaias

Jõudnud lasteaeda tagasi, algas pidulik aktus, millega tähistasime Eesti Vabariigi 106. aastapäeva. Toimus luuletuste lugemine, laulmine ja tantsimine. Tänavuse peo tegid eriliseks lasteaias rahvatantsulapsed, kelle seljas leidsid meie armsad rahvariided endale üle pika aja auväärset kasutust. Värvukese lasteaias alustas sügisel tegetsemist rahvatantsurühm, kus tantsivad lapsed nii Lepatriinude, Siilikeste kui ka Mesimummide rühmadest. Tantsudes aitab lastel orienteeruda juhendaja Elen Rebane. Aitäh Elen, et aitad rahvatantsuga luua silda meie laste ja mineviku vahel ning säilitada kultuuri.

Kultuuri säilimine nõuab traditsioonide, tarkuste, lugude ja oskuste edasiandmist järgmistele põlvkondadele. Kultuuri säilimine toetub tugevatele kogukondadele.

Suur aitäh Naiskodukaitse Lõuna-Tartumaa jaoskonna esindajatele, SA Hooldekodu Härjalõng Võnnu kodule ja Elen Rebasele!

Sillaotsa koolipere austas vastlatraditsioone

AUTOR: KÄTLIN TATAR, SILLAOTSA KOOLI LOOVJUHT

Sillaotsa kooli õpilased seadsid 13. veebruaril sammud Vooremäe suunas, et maha pidada üks tore vastlapäev.

Traditsioonide kohaselt tuleb vastlapäeval teha pikk ja korralik liug. Traditsioonid said austatud ja liug lastud. Kehalise kasvatuse õpetaja oli Vooremäele märkinud maha vigurraja ning klassid võtsid omavahel mõõtu vigurteatekelgutamises. Loodus oli kelgumäe õõsel jäävihmaga eriti kiireks lihvinud ning tuli tõsiselt suureks ei läheks.

Kõigepealt panid oma oskused proovile 1.–3. klasside õpilased, seejärel võistlesid 4.–6. klasside õpilased ning

viimasena said oma osavust näidata 6.–8. klasside õpilased. Loomulikult ei jäänud ka õpetajad kelgurõõmust ilma. Sel päeval olid võitjad kõik, kes osa võtsid.

Pärast kelgutamist ja märke jooksmist olid kõhud tühjaks läinud ning kohapeal jagasid kuuma suppi, teed ja uhke vahukooremütsiga vastlakukleid Naiskodukaitse Tartu ringkonna Lõuna-Tartumaa jaoskonna vahvad ja rõõmsameelsed naised Meelike Maks, Annet-Adeliin Talbonen ja Teele Kirotar-Krabi.

Pärast õuepiknikku jalutasid vastlapäevalised läbi ilusa talvekarguse tagasi koolimajja. Hea on tõdeda, et Sillaotsa koolis on liikumist, mis annab õpilastele põskedele punase jume ning toob sära silmadesse.

Sillaotsa kooli 6.–8. klasside õpilased vastlapäeval Vooremäel.

FOTO AUTOR: KÄTLIN TATAR

Haaslava meesteklubi ootab uusi liikmeid

AUTOR: MARKO KIVISALU, HAASLAVA MEESTEKLUBI PRESIDENT

Üle nädala neljapäeva õhtuti saavad erinevas vanuses mehed kokku Priiuse seltsimaja külakeskuse ruumides. Ikka selleks, et veidi juttu puhuda, suupisteid nautida, valitsusi kukutada ja uusi ametisse panna. Tõsi, meie soovitusi pole siiani veel kuulda võetud...

Vahel külastame valla erinevaid kohti. Teinekord käivad meil külalised. Veebruarikuu esimesel kuupäeval oli au võõrustada ajakirjaniku ja riigikogu liiget Igor Taro.

Rääkisime temaga põgusalt valimistest ja riigikogu tööst. Põhiliseks jututeemaks oli Ukrainas toimuv. Igor Taro kirjutab teatavasti ajalehe Postimees veergudel Ukraina päevikut.

Meesteklubi hooaja lõpe-

tame tavaliselt maikuu, mil teeme mõne põneva väljasõidu. Aasta tagasi käisime Elva külje all Vapramäel forelli söömas ning kaks aastat tagasi väisasime Mooste mõisa.

Kui Sinul – hea Kastre valla mees – tekkis ka nüüd mõte, et mõnel õhtul võiks oma naiskese eest pisut peitu pugged ja teiste meestega

Haaslava meesteklubi kohtumine riigikogu liikme Igor Taroga.

maailma asju arutada, siis oled oodatud meie sekka. Võta julgelt ühendust Haaslava meesteklubi presidendendi Marko Kivisaluga telefonil 5650 3503 või e-posti aadressil marko.kivisalu@gmail.com

Aprillist muutuvad veeteenuse hinnad

AUTOR: AS EMAJÕE VEEVÄRK

AS Emajõe Veevärk muudab 1. aprillist oma tegevuspiirkonnas veeteenuse ja reovee ära-

juhtimise ning puhastamise teenuse hindu. Kuna üldlase hinnatõusu taustal on kallinenud enamik tegevuskulu-

sid ning tarbijahinnaindeksi muutus viimastel aastatel on toonud paratamatult kaasa veehinnas sisalduvate põhjendatud

kulude kasvu, siis on kvaliteetse teenuse pakkumiseks vajalik nende kulude katmine teenusehinnas.

AS Emajõe Veevärk tegevuspiirkond		Hind alates 01.04.2024	
Nr	Elva, Jõgeva, Kambja, Kastre, Luunja, Mustvee, Nõo, Peipsiääre, Räpina, Tartu ja Vinni valla tarbijatele:	hind €/m3 käibemaksuta	hind €/m3 käibemaksuga
1.	tasu vee eest	1,782	2,174
2.	tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest I grupp	2,525	3,081
3.	tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest II grupp (vastavalt reostusnäitajatele)	3,314	4,043

Hinnamuutus AS Emajõe Veevärgi tegevuspiirkondades 1. aprillist 2024.

ALLIKAS: AS EMAJÕE VEEVÄRK

2023. aasta valla kultuuritegevuse küsitluses tunnustati olemasolevat ja küsiti juurde muusikat ja kogukonnategevusi

AUTOR: MADLI ROHESALU, KULTUURISPETSIALIST

Jaanuaris lõppes 2023. aasta kultuuriaasta kokkuvõtteküsitlus, millest valla kultuuritöötajad said väärtuslikku tagasisidet toimuva kohta.

Kokkuvõtteküsitlusele 44 vastanu vanused jäid vahemikku 14–87, nende keskmine vanus oli 53 aastat ning vastanute 86% olid naised. Pea 2/3 olid tööinimesed ning 1/3 pensionärid, sekka ka mõni õpilane. Valla eri asulatest olid esindatud Võnnu, Kaagvere, Melliste, Kurista, Roiu, Kurepalu, Uniküla, Mäletjärve, Kriimani, Haaslava, Ignase, Kaarlimõisa, Lääniste, Metsanurga, Mäksa, Mõra, Päkste, Sarakuste ja Sillaotsa. Vastanute seas oli nii neid, kes olid asukohaga seotud olnud aastaid, aga ka neid, kes elanud siin terve elu. Keskmiselt oldi asukohaga seotud vähemalt 27 aastat.

Oma piirkonnas on enamike jaoks olemas raamatukogu, pood ja huviring, kuid hästi olid esindatud ka teater, kino ning spordistaadion. Vähem olid esindatud (kodu)kohvik, spordikeskus, matka- või spordirada ja pärimuskultuur, puudub muuseum. Juurde oli võimaluste nimistusse lisatud imeline mets, rand, kool,

lasteaed, apteek, massaažituba, jalgrattasõit ja väljõusaal.

Kõik vastanud tundsid, et nende kogukonnas toimub elu pigem keskmisest suuremal määral. Märgiti mõnikord (14), aga ka pigem palju (7) ja suurel määral (4). "Pigem vähe" vastas ainult üks inimene.

Valla eri paigus toimuvates sündmustes osaleti mõnikord (13) ja pigem vähe (9), mõned entusiastid ka pigem palju (3) ja suurel määral (1). Oma piirkonna kultuurieluga oldi pigem väga rahul (12), mõnikord rahul (9) ja suurel määral rahul (6). Oma piirkonna kultuurielu peeti pigem väga mitmekesiseks (12), mõnikord mitmekesiseks (9) ja suurel määral mitmekesiseks (5).

Ehteestlaslikult on kõige rohkem osaletud valla või oma piirkondade jaanipäevadel (29) ning vabariigi aastapäeva kontserdil (22). Nendele järgnesid Võnnu teatriendused ja Maitsva Toidu Tee (kumbki 18).

Keskmiselt palju oli osaletud ka Võnnu kinoõhtutel (20) ja Võnnu Kaera-Jaanil (16), Sportliku Neliku sündmustel (15), Südasuve koogikohvikus Suitsu muuseumi juures (12) ja eakate pidudel (13). Osaleti tantsuõhtutel Võnnus ja Priiuses (kokku 14), aga ka Meestelaulupäeval (10),

jõululaatadel (10) ja Kastre kogukonnafoorumitel (8). Lisatud sündmustena olid esile toodud kinoõhtu Kriimani ja Jugari aia kontsertkohvik. Üle 70% vastanutele oleksid võimalusel tahtnud veel mõnel sündmusel osaleda, aga valdavalt takistas ebasobiv toimumisaeg, mõne vastaja puhul ka info puudumine sündmuse toimumisest ning sobiva transpordi puudumine.

Kogusime vastuseid kultuurikollektiivide liikmetelt ja kogukondadest eraldi. Kollektiivides vastanute jaoks oli kõige rohkem puudu õuetegevustest (4) ning festivalidest (3) ja loengutest (3). Mitmed vastajad lisasid, et nende jaoks on kõike olnud piisavalt. *Online*'is vastanud igatsesid just kontserte (8), aga ka käsitöö ja praktiliste oskuste arendamist, õuetegevusi ja naaberlinna ühistevõrgu (kõiki 4).

2024. aasta sündmustest planeeriti ülekaalukalt osaleda EV 106 tähistamisel (25) ning festivalil Kaera-Jaan – viimasel 8 esinejana, 6 vabatahtlikuna, 18 publikuna. Aktiivselt planeeritakse osaleda ka valla jaanipäeval Võnnus (22) ning Haaslava Meestelaulupäeval (19). Keskmist huvi tunti Taliteede festivali (9), Sportliku Neliku sarja (13), Lennupäevade (11) ja aastavahe-

tuspeo vastu (15).

Väljaspool Kastre valda tartiti mullu kino, teatrit ja tantsu valdavalt Tartus, suvel muudes valdades, kus parasjagu suvitati. Väljapoolt valda otsiti kultuurielamusi keskmiselt korra kuus, lisaks Tartule ja Viljandile käidi sündmustel üle Eesti.

Valla kultuurielu peeti oluliselt selle mitmekesisust ja lähedust, perekeskust, kogukonnatunnet, tuttavaid inimesi ja toredat seltskonda, kaasatust ja transpordivõimalusi osalemise hõlbustamiseks.

Infot toimuva kohta saadakse jätkuvalt peamiselt valla paberlehest (36) ja Facebooki

lehel (27), aga ka Kastre valla Facebooki grupist (21), teadetahtviltelt (21), valla kodulehel (20) ja kultuuriasutuse Facebooki lehtedelt (18), vastanutele meeldib infot saada ka tuttavalt sotsiaalmeedia vahendusel (14) või neid kaasa kutsudes (11). Sündmustele oli satunud ka juhuslikult (5).

Kohaliku kultuurielu parandamiseks tehti ettepanekuid, nagu kohalikele lastele jalgratta vigursõidu platsi rajamine, pensionäridele ühistranspordi korraldamine, vähem kattuvate sündmuste korraldamist jne. Sooviti veel rohkem kontserte, kino, teatrit ja spordi- ning käsitööringe,

aga leiti, et elanikkond võiks ka ise aktiivsem olla. Vastanud tunnustasid ka olemasolevat ning avaldasid tänu ja kiitust praegu toimetavatele kultuuritöötajatele, kellel seda jõudu vaja läheb, et valla mitmekesistele inimestele just vajalikult mitmekesiseid tegevusi pakkuda.

Kutsume jätkuvalt oma sündmustele, tegevustele ja huviringidesse. Eriti viljakalt saab valla ja kogukondade kultuurielu asjus inimestega tutvuda, arutleda ja oma muresid ja rõõme jagada juba 6. aprillil toimival järjekordsel kogukonnafoorumil, kuhu on uued liitujad jätkuvalt väga oodatud!

Novembris Mellistes toimunud neljandal kogukonnafoorumil nuputati meeskondades valla külastaja jaoks põnevaid tegevusi ja sihtkohti. FOTO AUTOR: MADLI ROHESALU

Käimas on avalik väljapanek Vooremäe ja Paluküla kaitsealade kaitse alla võtmiseks

AUTOR: KAREN KATRI VOLL, KESKKONNAKORRALDUSE PEASPETSIALISTI

Kastre Vallavalitsus algatas 26.01.2024 korraldustega Vooremäe ja Paluküla piirkondade kohaliku kaitse alla võtmise menetlused.

Kavandatav Vooremäe kaitseala asub Unikülas Lae-

ka (18501:001:1462) ja Kastre metskond 34 (18501:001:1463) katastriüksustel, mille omanik on Eesti Vabariik ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Kavandatav Paluküla kaitseala asub Paluküla, Alaküla ja Kurista külades asuvatel kinnistutel. Ala hõlmab nii era-, riigi-

ka kui munitsipaalomandis olevaid maatükseid.

Kaitsealade kaitse-eesmärki-deks on kaitsta piirkondade erilisi pinnavorme, maastikuilmet, alade väärtuslike looduskooslusi, aladega seotud ajaloolis-kultuurilisi väärtusi ning tagada kaitsealuste liikide kasvukohtade ja talvitumis-, varje- ning si-

gimiskohtade kaitse.

Kohaliku kaitseala loomise eelnõudega on võimalik tutvuda Kastre valla kodulehel või paberkanjal tööaegadel Kastre vallamajas Kurepalus.

Eelnõude avalikud väljapanekud kestavad 1.–20. märtsini 2024. Avalike väljapanekute jooksul on võimalik ettepane-

kuid esitada e-posti aadressil vald@kastre.ee

Juhul kui eelnõude osas esitatakse ettepanekuid, toimub avalik arutelu mõlema kaitseala kohta Vooremäe tervisespordikeskuses 3. aprillil 2024 kell 17.00. Täiendav info arutelu toimumise või mitte toimumise kohta edastatakse 21. märtsi

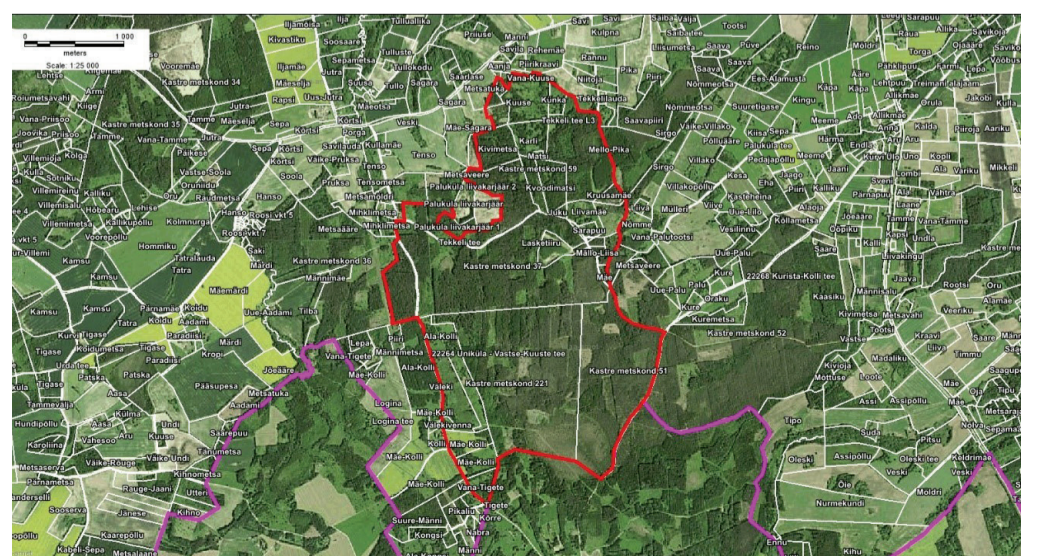
õhtuks Kastre valla kodulehel kastre.ee

Kaitse alla võtmise menetlusi viib läbi Kastre vallavalitsus. Täpsema info saamiseks pöördu keskkonnakorralduse peaspetsialisti Karen Katri Volli poole e-posti aadressil karenkatri.voll@kastre.ee või telefonil 5341 4205.

Vooremäe kaitseala piirkond.

ALLIKAS MAA-AMET

Paluküla kaitseala piirkond.

ALLIKAS MAA-AMET

Jaago talu kutsub kevadistesse õpitubadesse

AUTOR: INGA TALVIS, JAAGO TALU PERENAINE

Jaago käsitöötalu ootab märtsis ja aprillis mitmele põnevale sündmusele.

20. märtsil algavad võrsealuste saviõhtud. Võrsed ja idandid on supertoit ning nende kasvatamine kodus on imelihtne. Saviõhtul valmistame kaanega savialuseid, mis on disainitud just võrsete kasvatamiseks jaoks ning valmib nii algaja kui kogemustega savitaja käe all vaid kolme kohtumiskorraga. Kõik tööks vajalik ootab sind Jaagol, võta vaid uudishimu ja valmisolek kaasa! Aluse valmides ootab lisaboonusena võrsete ja idandite kasvatamise õpituba, kus saab külvata oma isikliku aknalaua võrseaia.

23. märtsil on Jaagol aga loovõmblemise päev. Loovõmblemine on jõukohane igaühele, kel nõel ja niit käes seisab ega vaja mingeid erivahendeid või masinad. Tehnika tarvitab taaskasutusmaterjale – peamiselt vanutatud villaseid kudumeid ning sobib suurepäraselt mitmesuguste rõivaste loomiseks. Loovõmblemise päeval saab selgeks valik tehnikatest, mida oma rõiva loomisel kasutada. Paneme paika lõiked, valime materjalid ning teeme algust loomisega, olgu selleks siis jakk, kleit või püksid.

Lisainfo ja registreerimine kodulehel jaagotalu.ee, @jaagotalu Facebookis ja Instagramis või telefonil 529 7919.

Jaago käsitöötalu
KEVADISED ÕPITOAD

VÕRSEALUSTE SAVIÕHTUD 20.03
LOOVÕMBLEMISE PÄEV 23.03

Vaata: jaagotalu.ee

TULEVASED SÜNDMUSED

MÄRTS

17. märtsil kell 13.00 väärikate kevadpidu Priiuse seltsimajas. Bussiring ainult registreerimisega: Toomas Leppik toomas.leppik@kastre.ee, tel 5305 6770

20. märtsil algavad võrsealuste saviõhtud Jaago talus. Info ja registreerimine: jaagotalu.ee või tel 529 7919

20. märtsil kell 18.00 kohtumine Priit Lombiga Võopste raamatukogus. Info: Tiina Arike tel 551 7050

22. märtsil kell 19.00 Pille Pürgi monoetendus "Kõbus ja lõbus" Priiuse seltsimajas. Piletid müügil Piletilevis ja Piletimaailmas ning tund aega enne algust sularahas kohapeal. Info: Toomas Leppik toomas.leppik@kastre.ee, tel 5305 6770

23. märtsil loovõmblemise päev Jaago talus. Info ja registreerimine: jaagotalu.ee või tel 529 7919

25. märtsil kell 18.00 kohtumine kirjaniku Urmas Vadiga Võopste raamatukogus. Info: Tiina Arike tel 551 7050

28. märtsil kell 18.00 kunstilise eneseväljenduse kaudu enesesse vaatamine. Osalustasu 15 eurot. Info: Raili Lass raili707@gmail.com, tel 5332 9819

APRILL

2. aprillil kell 11.00 XXI Tartumaa lasteraamatupäev Võnnu kultuurimajas. Üritus on kutsetega. Info: melliste.raamatukogu@kastre.ee

6. aprillil kell 10.00–16.00 Kastre viies kogukonnafoorum Jaago käsitöötalus Kuristal. Info ja registreerimine: Madli Rohesalu madli.rohesalu@kastre.ee, tel 508 9374

7. aprillil kell 11.00 taaskasutuslaad ja perehommik Võnnu kultuurimajas. Info ja laadale registreerimine: Iren Hansen-Auri tel 5887 9311

8. aprillil kell 19.00 mälumäng Võnnu kultuurimajas. Info: Taivo Kirm tel 5393 0760

9. aprillil kell 18.00 värvikoolitus Võnnu kultuurimajas, juhendab Tõmme värvistuudio. Osalustasu 45 eurot. Info ja registreerimine Kadri Kiho kadri.kiho@kastre.ee, tel 5855 2993

10. aprillil kell 18.00 Festival Kaera-Jaan vabatahtlike infotund Zoomi keskkonnas. Info: kastre.ee

13. aprillil algajatele ja lastele mõeldud sarja „Apex Enduro Cup” teine etapp Mäksa kolhoosi uuendatud rajal. Info: Peeter Tammoja petstammoja@gmail.com, tel 522 2191

13. aprillil kell 11.00 seebifloristika töötuba Melliste raamatukogus. Osalustasu 30 eurot. Hind sisaldab koolituse jaoks kõiki vajalikke materjale. Info ja registreerimine: Ülle Seire ulle.seire@kastre.ee, tel 522 8703

21. aprillil kell 12.00 Häämiil tantsu- ja lauluklubi Melliste kooli vaba aja ruumis. Info: Ülle Seire ulle.seire@kastre.ee, tel 522 8703

23. aprilli õhtul jüriöö teatejooks Võnnus. Info: Evelin Avi tel 525 0634

26. aprillil kell 10.00 eakate väljasõit Luhasoo rabasse. Info ja registreerimine Kadri Kiho kadri.kiho@kastre.ee, tel 5855 2993

26. aprillil kell 16.00 Kuko kuubis – kunstnik Uku Sepsivart Järvselja õppe- ja katsemetskonnas. Info Maarin Ektermann maarin.ektermann@gmail.com, tel 5552 0882

26. aprillil kell 19.00 Kaisa Kuslapuu trio kontsert Priiuse seltsimajas. Piletid kohapeal sularahas 10 €, õpilased ja pensionärid 7 €.

27. aprillil kell 20.00 volbriöö tantsuõhtu ansambliga Salasoo Võnnu kultuurimajas. Pilet 10 €, kostümeeritult 7 €. Info: Kadri Kiho kadri.kiho@kastre.ee, tel 5855 2993

Melliste taluturg alustab uut hooaega **5. aprillil kell 18.00** Melliste raamatukogu parklas.

NB! Taluturg hakkab edaspidi toimuma igal reedel kella 18.00–19.00.

Ole sündmustega kursis kultuuriaken.tartu.ee või [facebook.com/kastrevv/events](https://www.facebook.com/kastrevv/events)

INGRID ULST

Setomaast inspireeritud
maalide näitus

„PIHLAMARJADE MAA“

VÖNNU

RAAMATUKOGUS

28. veebruar - 30. aprill
2024

Jagame teadmisi ja ressursse

AUTOR: IREN HANSEN-AURI, VÖNNU NOORTEKESKUSE NOORSOOTÖÖTAJA

Märtsikuus on Kastre valla noortekeskustes teravdatud tähelepanu rahatarkusel ning teemakuu lõpetuseks viime ellu inspireeriva sündmuse koostöös Võnnu kultuurimajaga. 7. aprillil toimival taaskasutuslaadal ja pereaapäeval saavad osalejad nautida mitmekesiseid tegevusi, mis pakuvad midagi huvitavat igas vanuses osalejale.

Laadaplatsil avab ukseid noorte kohvik ning noorteloodud taaskasutusmaterjalidest valmistatud toodete lett, millega soovime luua keskkonnasõbraliku ja loominguilise atmosfääri. Müügipinnale on osalema oodatud ka kõik teised huvilised, kelle kodus seisavad korralikud esemed, mida ise enam ei kasutata. Kui soovid neid laadal müüa, võta ühendust Võnnu noortekeskuse noorsootöötaja Iren Hansen-Auriga telefonil 5887 9311 ja registreeri oma müügikoht.

Kastre vald

Korraldavad Kastre valla noortekeskused ja Võnnu kultuurimaja

Tervitame uusi ilmakodanikke

HENRY PAULUS	27.01.2024
RUUBERT AIM	04.02.2024
DEMIAN SAAR	09.02.2024
STEN-ERIK TÄÄR	15.02.2024
EMMA SOFIA LÕHMUS	16.02.2024
REYDEN-TOBIAS PRULI	26.02.2024

13. APRILL KELL 11-15
MELLISTE RAAMATUKOGUS
SEEBIFLORISTIKA
TÖÖTUBA

OSALUSTASU 30€, EELREGISTREERIMISEGA ULLE.SEIRE@KASTRE.EE

Väljaandja: Kastre Vallavalitsus

Koostaja, toimetaja ja küljendaja: Birgit Pettai

Trükk: Bookmill trükikoda

Kohalettoimetamine: Omniva

Tiraaž: 2500 eksemplari

Ilumumine: 12 korda aastas

Materjale järgmise infolehe jaoks ootame 22. märtsiks valla

kommunikatsioonispetsialisti e-posti aadressile

evelin.virnas@kastre.ee. Toimetajal on õigus kaastöid

nende selguse huvides toimetada ja lühendada.

Loe digilehte: kastre.ee/infoleht

Kontakttelefon: 522 9351

Kastre vald

Kastre vald

Kogu pere orienteerumisvõistlus!

ILVES GP 2024

27 - 28. aprill, Vooremäe terviseradadel

- Jõukohased rajad nii noortele kui ka täiskasvanutele
- Algajatele avatud rajad
- Lastele nõõrirajad

Rohkem infot: ilvesgp.ee

Värvikoolitus

VÕTA TOOL KAASA JA ÕPIME
VANAST MÖÖBLIST UUE LOOMIST!

Toimub: teisipäeval, 9. aprillil kell: 18:00

Asukoht: Võnnu kultuurimaja Hind: 45 eurot

Registreerumine: kadri.kiho@kastre.ee / või telefonil 5855 2993

Kastre vald mälestab veebruaris lahkunuid

MAIE LÄTT	11.05.1936–06.02.2024
ELVI PETROV	26.12.1935–08.02.2024
KARIN VIRRO	30.06.1958–12.02.2024
JÜRI SCHNEEBERG	24.01.1944–13.02.2024
OLGA VAHTRAMÄE	07.09.1944–22.02.2024
TIINA OJASTU	11.04.1962–26.02.2024
ELSA PILDEN	29.08.1935–27.02.2024